

แผนแม่บทเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร พ.ศ. 2561 - 2565

เทศบาลเมืองมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

บทที่ 1

บทนำ

1.1 เหตุผลและความจำเป็น

สืบเนื่องจากนโยบายของรัฐบาลที่มีความต้องการให้หน่วยงานของรัฐและรวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารมาช่วยในการปฏิบัติงาน และบริหารงาน รวมทั้งการกระจายข้อมูลข่าวสารไปสู่ประชาชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานตามภารกิจ เกิดบูรณาการและเอกภาพในระบบข้อมูล ลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน ประชาชนได้รับบริการ ที่สะดวก รวดเร็ว มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ อันจะเป็นการเตรียมพร้อมของประเทศไทยสู่ยุคเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) อย่างยั่งยืน ทัวถึง และเท่าเทียม ด้วยความมั่นคงปลอดภัย และสนับสนุนบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

ปัจจุบันเทศบาลเมืองมหาสารคาม ได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามภารกิจหน้าที่และบริหารงานในองค์กร เช่น ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการศึกษา การสื่อสารภายในองค์กร เป็นต้น แต่เนื่องจากหน่วยงานในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม แต่ละแห่งมีความแตกต่างด้านสภาพแวดล้อม และยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นผลให้การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นไปอย่างไร้ทิศทาง ขาดกลยุทธ์และเป้าหมายที่ชัดเจน ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ รวมทั้งการพัฒนาาระบบสารสนเทศระหว่างองค์กรไม่สอดคล้องกันทำให้ยากต่อการเชื่อมประสาน เพื่อให้เกิดการใช้ข้อมูลร่วมกันในอนาคต

ในการกำหนดทิศทางการพัฒนาเทคโนโลยีให้มีความเป็นเอกภาพ และความต่อเนื่องเทศบาลเมืองมหาสารคาม ในฐานะหน่วยงานกลางที่ต้องประสานการดำเนินงานและประสานข้อมูลสารสนเทศกับหน่วยงานในสังกัด จึงต้องมีการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ให้สามารถนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน การบริหารงานให้เป็นไปอย่างมีเอกภาพ และเหมาะสม รวมทั้งให้เกิดความสอดคล้องในการพัฒนาตามข้อจำกัดและสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น เพื่อสามารถเชื่อมประสานในด้านสารสนเทศกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และหน่วยงานอื่น ได้ในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์

การสำรวจ จัดเก็บข้อมูล และศึกษาวิเคราะห์ออกแบบ เพื่อจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของเทศบาลเมืองมหาสารคาม มีวัตถุประสงค์หลักดังนี้

1. เพื่อดำเนินการสำรวจ ข้อมูลสภาพทั่วไป โครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเมือง การบริหาร การประเมินผลท้องถิ่น และการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ และเพื่อจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร

2. เพื่อวิเคราะห์และออกแบบและจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ให้สอดคล้องกับแผนการพัฒนาประเทศ ทั้งที่เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผน/ นโยบายกระจายอำนาจไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่นและนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ (ใอที่ 2010 (พ . ศ. 2544-2553))

3. เพื่อให้มีการวางแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศของเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยพิจารณาวางมาตรการและกลยุทธ์ให้สอดคล้องตามแผนแม่บทการพัฒนา (Master Plan) และแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

4. เพื่อให้มีการวางแผนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือพัฒนาการปฏิบัติงานให้ได้ตามเป้าหมายเชิงบริหารและบริการตามภารกิจขององค์กร ทั้งในด้านการจัดเก็บ รวบรวมข้อมูลและประมวลผลข้อมูลตามดัชนีชี้วัดผลกระทบและผลการปฏิบัติงานที่กำหนดได้อย่างชัดเจน

5. เพื่อให้มีการวางแผนการใช้ทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งด้านอุปกรณ์ งบประมาณ และบุคลากรมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับศักยภาพของเทศบาล

6. เพื่อให้มีการวิเคราะห์และวางแผนการใช้เครือข่ายสารสนเทศของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ให้เป็นประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และสารสนเทศร่วมกันได้อย่างเหมาะสม และเป็นเครือข่ายสารสนเทศที่เชื่อมโยงในระดับกรม ระดับกระทรวง และประเทศได้อย่างต่อเนื่อง

7. เพื่อให้มีกลไกในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศของของเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยกำหนดดัชนีชี้วัดผลกระทบและประโยชน์ที่ได้รับต่อการพัฒนาในภาพรวมได้อย่างแท้จริง

1.3 เป้าหมาย

ผลจากการจัดทำแผนแม่บทฉบับนี้ จะทำให้เทศบาลเมืองมหาสารคาม มีศูนย์กลางข้อมูลด้านต่างๆ ของหน่วยงาน และทุกส่วนการบริหารในสังกัดเทศบาลจะมีการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่สอดคล้องเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ตามเป้าหมายดังนี้

เป้าหมายการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศของเทศบาลเมืองมหาสารคาม

1.3.1 สนับสนุนการปฏิบัติงานตามภารกิจของเทศบาลเมืองมหาสารคาม

- จัดทำแนวทางในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงานตามภารกิจของของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาสิ่งแวดล้อม

และอนุรักษ์ธรรมชาติ การพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาด้านสังคม การพัฒนาด้านบริการ การพัฒนาด้านการศึกษา และอื่นๆ โดยเน้นความถูกต้อง รวดเร็ว เป็นปัจจุบันของข้อมูล

- จัดทำแนวทางพัฒนาระบบสารสนเทศที่เป็นรูปแบบ (Pattern) ที่สามารถนำไปใช้ได้กับหน่วยงานในสังกัดเทศบาล เพื่อเป็นการประหยัดทรัพยากร
- เลือกรูปแบบการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบ

1.3.2 สนับสนุนงานบริหารจัดการ

- จัดทำแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ (Management Information System)
- จัดทำแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร (Executive Information System)
- จัดทำแนวทางการพัฒนาระบบช่วยตัดสินใจ (Decision Support System)
- จัดทำแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (Geographic Information System)

1.3.3 สนับสนุนการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศร่วมกัน

- จัดทำแนวทางในการจัดตั้งเครือข่ายสารสนเทศของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ให้มีการเชื่อมโยงระหว่างกัน
- เสนอแนวทางจัดตั้งเครือข่ายสารสนเทศของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ให้มีการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน
- กำหนดมาตรฐานของอุปกรณ์เครือข่ายทั้งฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์

1.3.4 สนับสนุนให้เกิดแรงจูงใจให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างแพร่หลายในหน่วยงาน

- เสนอแนวทางการใช้ระบบสำนักงานอัตโนมัติ (Office Automation System)
- เสนอแนวทางการใช้ระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) และอินทราเน็ต (Intranet)
- เสนอแนวทางในการส่งเสริมและปรับวัฒนธรรมการทำงานในองค์กรให้สอดคล้องกับเทคโนโลยี เพื่อลดการใช้ทรัพยากรสิ้นเปลือง เช่น กระดาษ และค่าโทรศัพท์ เป็นต้น

1.3.5 สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรให้ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- จัดทำแผนการฝึกอบรมผู้ใช้งานตรง (End Users) ในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง เพิ่มความสามารถในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ
- จัดทำแผนเพื่อการพัฒนาบุคลากรให้สามารถดูแลเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.4 ขอบเขตการดำเนินงาน

โครงการจัดทำแผนแม่บทระบบข้อมูลสารสนเทศของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ครอบคลุมส่วน การบริหารในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ได้แก่ สำนัก กอง สถานศึกษา และหน่วยงานเทศบาลนิชย์ โดยมีขอบข่ายดำเนินงานดังนี้

งานส่วนที่ 1 : สำรวจและจัดเก็บข้อมูล (Survey and Collect Data)

- 1.4.1 ดำเนินการสำรวจข้อมูลสภาพทั่วไป โครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเมือง การบริหาร การประเมินผลท้องถิ่น และการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ จัดทำระบบศูนย์กลางข้อมูลและเพื่อจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศภายในองค์กร
- 1.4.2 สำรวจ วิเคราะห์ และสรุปวิสัยทัศน์ ภารกิจ กลยุทธ์การดำเนินงาน นโยบาย และแผนงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมของเทศบาลเมืองมหาสารคาม
- 1.4.3 สำรวจข้อมูลพื้นฐาน ข้อมูลด้านการศึกษาด้านเศรษฐกิจ สังคม การบริหาร
- 1.4.4 ทำการศึกษา สำรวจ และวิเคราะห์ ระบบเครือข่าย และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ (Network and Computer Hardware) รวมทั้งการติดตั้งซอฟต์แวร์ (Software) ที่มีอยู่ในปัจจุบันของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตลอดจนการสื่อสารข้อมูลสู่หน่วยงานภายนอก และสรุปจุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดต่างๆ ของระบบปัจจุบันดังกล่าว
- 1.4.5 ทำการศึกษา สำรวจ และวิเคราะห์ การใช้และการพัฒนาระบบสารสนเทศ (Computer Based Information System) ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ทั้งระบบสารสนเทศทางด้านการดำเนินงาน ระบบสารสนเทศสำหรับการบริหารจัดการ และการบริการ และสรุปจุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดต่างๆ ในการใช้งานและพัฒนาระบบดังกล่าว
- 1.4.6 ทำการศึกษา สำรวจ และวิเคราะห์ การใช้ข้อมูลและฐานข้อมูล (Data & Database) ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และสรุปจุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดต่างๆ
- 1.4.7 ทำการศึกษา สำรวจ และวิเคราะห์ ทรัพยากรบุคคล (People) ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบัน เพื่อสรุปจุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดต่างๆ

งานส่วนที่ 2: จัดทำแผนกลยุทธ์และวิเคราะห์ออกแบบในภาพรวม (Conceptual Design)

- 1.4.8 จัดทำแผนกลยุทธ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของเทศบาลเมืองมหาสารคาม
- 1.4.9 วิเคราะห์และออกแบบภาพรวมระบบเครือข่ายและคอมพิวเตอร์ ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยคำนึงถึง ความจำเป็น ความเหมาะสม
- 1.4.10 วิเคราะห์และออกแบบการพัฒนาระบบสารสนเทศพร้อมรายละเอียดคุณสมบัติของระบบงาน ทั้งระบบสารสนเทศทางด้านการดำเนินงาน ระบบสารสนเทศสำหรับการบริหารจัดการ และการบริการระบบสารสนเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet)
- 1.4.11 วิเคราะห์และเสนอแนวทางการพัฒนาบุคลากรด้านระบบสารสนเทศ และกำหนดคุณลักษณะของบุคลากรระดับปฏิบัติงานหลัก

- 1.4.12 กำหนดมาตรฐานและเอกภาพของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของเทศบาลเมืองมหาสารคาม รวมทั้งทำการสรุปข้อเสนอแนะและกำหนดแนวทางที่จะพัฒนาระบบสารสนเทศต่างๆ ให้ได้มาตรฐาน
- 1.4.13 เสนอแผนการบำรุงรักษาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 1.4.14 วิเคราะห์และเสนอรูปแบบโครงสร้างองค์กรที่จะเป็นผู้รับผิดชอบดูแลงานเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบสารสนเทศทั้งหมดหรือบางส่วน โดยกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมาย และบทบาทขององค์กรดังกล่าวให้ชัดเจน ประกอบกับข้อกำหนดคุณลักษณะของบุคลากรระดับปฏิบัติการหลัก
- 1.4.15 นำเสนอข้อเสนอแนะในมุมมองอื่นๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่องานเทคโนโลยีสารสนเทศของเทศบาลเมืองมหาสารคาม

งานส่วนที่ 3: กำหนดแผนปฏิบัติการ (Action Plan)

- 1.4.16 จัดทำแผนการพัฒนาระบบเครือข่าย ระบบคอมพิวเตอร์ และระบบสารสนเทศ
- 1.4.17 จัดทำแผนการพัฒนาศูนย์บริการด้านระบบสารสนเทศ
- 1.4.18 จัดทำแผนการลงทุนและแผนงบประมาณรายจ่ายเพื่อการดำเนินงานแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ

นโยบายและยุทธศาสตร์ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศไทยระยะพ.ศ.2554-2563 (กรอบนโยบาย ICT 2020)

กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระยะ พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๖๓ ของประเทศไทย (กรอบนโยบาย ICT2020) ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๔ มีสาระสำคัญเพื่อกำหนดทิศทางพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของประเทศไทย ในระยะ ๑๐ ปีโดยเป้าหมายที่กำหนดไว้ในปีพ.ศ. ๒๕๖๓ ประเทศไทยจะมีการพัฒนาอย่างฉลาด การดำเนิน กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมจะอยู่บนพื้นฐานของความรู้และปัญญา โดยให้โอกาสแก่ประชาชนทุกคน มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาอย่างเสมอภาค นำไปสู่การเติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืน (Smart Thailand 2020) อีกทั้งให้ความสำคัญกับบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศในฐานะเครื่องมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยยุทธศาสตร์การพัฒนา มี 7 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ICT ที่เป็นอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้มีความทันสมัย มีการกระจายอย่างทั่วถึง และมีความมั่นคงปลอดภัย สามารถรองรับความต้องการของภาคส่วนต่าง ๆ ได้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาทุนมนุษย์ที่มีความสามารถในการสร้างสรรค์และใช้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ มีวิจรณ์ญาณและรู้เท่าทัน และการพัฒนาบุคลากร ICT ที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญระดับมาตรฐานสากล

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันอุตสาหกรรม ICT เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและ น รายได้เข้าประเทศ โดยใช้โอกาสจากการรวมกลุ่มเศรษฐกิจ การเปิดการค้าเสรี และ ประชาคม อาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ใช้ ICT เพื่อสร้างนวัตกรรมบริการของภาครัฐแบบบูรณาการและมีธรรมาภิบาล

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาและประยุกต์ ICT เพื่อสร้างความเข้มแข็งของภาคการผลิตให้สามารถพึ่งตนเองและแข่งขันได้ในระดับโลก โดยเฉพาะภาคการเกษตร ภาคบริการ และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เพื่อเพิ่ม สัดส่วนภาคบริการในโครงสร้างเศรษฐกิจโดยรวม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาและประยุกต์ ICT เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม โดยสร้างโอกาสและการเข้าถึงทรัพยากรและบริการสาธารณะต่างๆ ให้มีความทั่วถึงและทัดเทียมกันมากขึ้น โดยเฉพาะบริการพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างมีสุขภาวะที่ดี ได้แก่ บริการด้านการศึกษาและบริการ สาธารณสุข

ยุทธศาสตร์ที่ 7 พัฒนาและประยุกต์ ICT เพื่อสนับสนุนการสร้างเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แผนแม่บท ICT (ฉบับที่ 3) ของประเทศไทย พ.ศ. 2557-2561

แผนแม่บท ICT (ฉบับที่ 3) ของประเทศไทย พ.ศ. 2557-2561 แผนแม่บท ICT ฉบับที่ 3 มีเป้าหมายในการเตรียมความพร้อมของประเทศไทยสู่ยุคเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) อย่างยั่งยืน ทั่วถึง และเท่าเทียม ด้วยความมั่นคงปลอดภัย โดยให้ความสำคัญกับการนำ ICT มาใช้พัฒนาประเทศด้วยยุทธศาสตร์หลัก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านทุนมนุษย์ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ICT ด้านรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ และด้านธุรกิจและอุตสาหกรรม ในการพัฒนาแผนแม่บท ICT ฉบับที่ 3 ได้ กำหนดให้ยึดยุทธศาสตร์กลยุทธ์และมาตรการ ของกรอบนโยบาย ICT2020 เป็นแนวทางหลัก เนื่องจากเป็นกรอบนโยบายหลักด้าน ICT ของประเทศที่มีความครอบคลุมและครบถ้วนในบริบทสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการ พัฒนาด้าน ICT ของประเทศ รวมทั้งการกำหนดให้ดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากแผนแม่บท ICT ฉบับที่ 2 โดยเฉพาะในประเด็นของการพัฒนาเพื่อยกระดับสู่ธรรมาภิบาลที่ดี ในบริบทของการยกระดับบริการ อิเล็กทรอนิกส์ (e-Governance) และบริบทของการยกระดับธรรมาภิบาลให้กับทรัพยากรด้าน ICT (ICT Governance) ประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนแม่บท ICT ฉบับที่ 3 จึงเน้น (Focus) ทิศทางและปัจจัยที่เพิ่มขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบันและในกรอบระยะเวลาจนถึงปี พ.ศ. 2563 อันเป็นผลการประเมินสถานการณ์ จาก การประชุมระดมความคิดเห็นของกลุ่ม Focus Group จำนวน 8 กลุ่ม ประกอบด้วย โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) อุตสาหกรรม ICT (ICT Industry) ทุนมนุษย์ด้าน ICT (ICT Human Capital) e-Government (e-Governance and ICT Governance) ICT เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ (Agriculture and Services) ICT เพื่อการพัฒนาสังคม (Health-care and Learning) ICT กับสิ่งแวดล้อม (ICT for Green และ Green ICT) และ ICT เพื่อความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์(Cyber Security) ดังนั้น การที่หน่วยงานหรือองค์กรจะใช้แผนแม่บท ICT ฉบับที่ 3 เพื่อการจัดทำหรือปรับแผนแม่บท ICT ของตนให้มีความสมบูรณ์จึงควรต้องใช้องค์ประกอบสำคัญ 3 ส่วนรวมกัน ได้แก่กรอบนโยบาย ICT2020 แผนแม่บท ICT ฉบับที่ 2 และ แผนแม่บท ICT ฉบับที่ 3 ตามความเหมาะสม ทั้งในระดับประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์มาตรการ แผนงานหลัก/โครงการนำร่อง และตัวชี้วัดในระดับต่าง ๆ

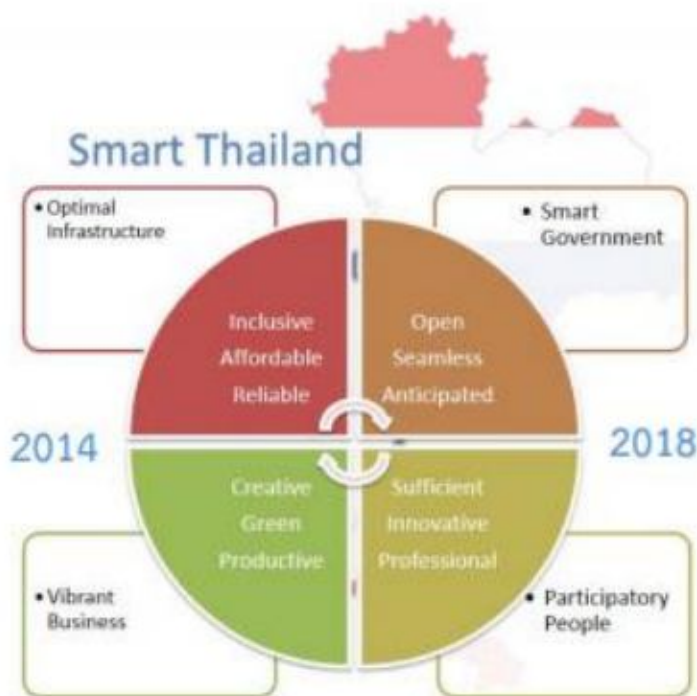
วิสัยทัศน์แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่3) ของประเทศไทย พ.ศ. 2557-2561 “พัฒนาสังคมอุดมปัญญาด้วย ICT เพื่อก้าวสู่สังคมดิจิทัลอย่างยั่งยืน โดยทั่วถึง เท่าเทียม

และมั่นคง ปลอดภัย ในทุกชุมชนและท้องถิ่น” (Shape-up Smart Thailand toward Digital Society)

ยุทธศาสตร์แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่ 3) ของประเทศไทย พ.ศ.2557-2561 การกำหนด

ได้ยึดกรอบนโยบาย แผน ยุทธศาสตร์ และนโยบายหลักของประเทศที่ เกี่ยวข้องในด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยเฉพาะการพิจารณาปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อการ พัฒนาด้าน ICT ของประเทศ ที่ได้ทำการวิเคราะห์ไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 กรอบนโยบาย ICT 2020 และแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่ 2) ของประเทศไทย พ.ศ. 2552-2556 บวกกับการวิเคราะห์สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต ภายใต้ บริบทการมุ่งสู่สังคมอุดมปัญญา (Smart Thailand) ที่มุ่งพัฒนาประเทศไทยอย่างฉลาด ซึ่ง สามารถสรุป ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา ICT ของประเทศไทยในระยะ พ.ศ. 2557-2561 ได้เป็น 4 ด้าน ดังแสดงในภาพ ประกอบด้วย

1. การพัฒนาทุนมนุษย์ให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนา ICT ของประเทศ และมีความพร้อมในการ มี ส่วนร่วมในการพัฒนา (Participatory People)
2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่คุ้มค่าและพอเพียง (Optimal Infrastructure)
3. การพัฒนาระบบบริการของภาครัฐอย่างฉลาด (Smart Government)
4. การพัฒนาภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม ICT ให้เติบโตสดใส (Vibrant Business)

ภาพยุทธศาสตร์ 4 ด้านของแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่ 3) ของประเทศไทย พ.ศ. 2557 – 2561

ความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา ICT ของแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่ 3) ของประเทศไทย พ.ศ. 2557 – 2561

เป้าหมายหลักของยุทธศาสตร์ตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่ 3) ของประเทศไทย พ.ศ. 2557-2561

- เยาวชน ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น มีทักษะในการประยุกต์ใช้ ICT ในการศึกษาเรียนรู้เพื่อการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพอย่างพอเพียงด้วยแนวคิดเชิงนวัตกรรมในระดับประเทศและระดับสากล
- มีโครงสร้างพื้นฐาน ICT ความเร็วสูงที่กระจายอย่างทั่วถึงและคุ้มค่าต่อการลงทุน ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียมกันเสมือนการเข้าถึงบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานทั่วไปในราคาที่เหมาะสม และเป็นธรรม
  - บริการอิเล็กทรอนิกส์ของรัฐไร้ตะเข็บรอยต่อและเป็นที่ยังพอใจของผู้ใช้บริการทุกภาคส่วน
  - เพิ่มบทบาทและความสำคัญของการใช้ ICT ในการเสริมสร้างประสิทธิภาพและพัฒนาศักยภาพที่เกี่ยวข้องกับ ICT ให้กับธุรกิจ อุตสาหกรรม และบริการ ต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศอย่างสร้างสรรค์และ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- ยกกระดับความพร้อมด้าน ICT โดยรวมของประเทศไทยในการประเมินวัตรระดับระหว่างประเทศ ตัวชี้วัดการพัฒนา
- ระดับการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จาก ICT ของประชาชนในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- ร้อยละ 95 ของประชากรทั่วประเทศสามารถเข้าถึงโครงข่ายโทรคมนาคมและอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงภายใน พ.ศ. 2561 (ค.ศ. 2018)

- สัดส่วนมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรม ICT (รวมอุตสาหกรรมดิจิทัลคอนเทนต์) ต่อ GDP ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 18
- ระดับความพร้อมด้าน ICT ใน Networked Readiness Index อยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนา สูงที่สุดร้อยละ 25
- มีตำแหน่งงานที่เกี่ยวข้องกับ ICT เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- จำนวน e-Service ที่ภาครัฐจัดทำขึ้นและมีการเข้ามาใช้งานของภาคประชาชน ภาครัฐ และภาคเอกชนเพิ่มขึ้น

เป้าหมายหลักของ 4 ยุทธศาสตร์หลัก ดังกล่าวข้างต้น เพื่อมุ่งสู่ Smart Thailand ในปี 2563 สอดคล้องกับกรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระยะ พ.ศ. 2554-2563 หรือ ICT 2020 โดยมีผลลัพธ์ใน 3 ภาคส่วนหลักในการพัฒนาประเทศ ได้แก่ด้านเศรษฐกิจจะเติบโตแบบยั่งยืน ด้านสังคมจะ เป็นการสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับชุมชนและท้องถิ่น และด้านสิ่งแวดล้อมจะเป็น การส่งเสริมให้การใช้ ICT ในแนวทางนวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยในการพัฒนาด้าน ICT ตาม แนวทางยุทธศาสตร์ของ แผนแม่บท ICT ของประเทศไทย ฉบับที่ 3 จะมีส่วนประกอบของเงื่อนไข แวดล้อมในเรื่องที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ระบบความมั่นคงปลอดภัยในระดับต่าง ๆ นับแต่ระดับ โครงสร้างพื้นฐาน (Secured Smart Network) ไปจนถึงระดับช่องทางปฏิสัมพันธ์กับประชาชน (Secured Smart Interface Channel) พร้อมด้วยระบบการ บังคับกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้าน ICT ตลอดจนระบบธรรมาภิบาล

กฎระเบียบ วิธีการ และแนวปฏิบัติที่ดีและ การบริหารความเสี่ยง (Governance, Risk Management and Compliance: GRC) ตามหลักและ มาตรฐานสากล ซึ่งจะก่อให้เกิดความเชื่อถือของประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น ต่อระบบ ICT ของประเทศใน การประยุกต์ใช้งานเพื่อการดำรงชีวิตและการประกอบ อาชีพโดยสุจริต

ยุทธศาสตร์การพัฒนา

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการพัฒนา ICT อย่างเป็นรูปธรรมภายใต้กรอบ แนวทาง และดัชนีวัดการพัฒนา แผนแม่บท ICT (ฉบับที่ 3) จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา 4 ด้าน ซึ่งมีกลยุทธ์ และมาตรการสำคัญ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1: พัฒนาทุนมนุษย์ให้เข้าถึงและรู้เท่าทัน ICT เพื่อการดำรงชีวิตและประกอบ อาชีพ อย่างพอเพียง ด้วยแนวคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม มีส่วนร่วมในการพัฒนา และใช้ประโยชน์จาก บริการ ICT (Participatory People)

คำอธิบายยุทธศาสตร์ที่ 1

“ทุนมนุษย์ด้าน ICT มีขีดความสามารถในการเข้าถึงและรู้เท่าทันในการดำรงชีวิตและการ ประกอบ อาชีพอย่างพอเพียง (Sufficient) ด้วยแนวคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม (Innovative) มีความ เป็นมืออาชีพใน สายงาน ICT (Professional) และพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาบริการ ICT ที่ หลากหลายในสังคมยุค ดิจิทัล (Participatory People)”

ยุทธศาสตร์ที่ 2: พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ พอเพียง (Sufficient) และคุ้มค่า (Optimal Infrastructure)

คำอธิบายยุทธศาสตร์ที่ 2

“โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้าสู่ยุคการพัฒนาแบบพอเพียง คุ่มค่าต่อ การลงทุนและอัตราค่าบริการที่เหมาะสม (Optimal Infrastructure) พร้อมด้วยระบบความมั่นคงปลอดภัยที่เหมาะสม (Security) กับความเป็นส่วนตัว (Privacy) และสิทธิขั้นพื้นฐานในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร (Right to access) ประกอบด้วยโครงข่ายความเร็วสูงเข้าสู่ทุกชุมชนและท้องถิ่น โครงข่ายความเร็วสูงสำหรับ ภาคส่วนการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การศึกษา การสาธารณสุข การเกษตร บริการท่องเที่ยว แรงงาน และ การประกอบธุรกิจเป็นสำคัญ พร้อมทั้งจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตไร้สายสาธารณะ (Public WiFi) เพื่อบริการ ชุมชนในที่สาธารณะและย่านธุรกิจที่เหมาะสม และการให้บริการในด้านความมั่นคงปลอดภัยให้แก่ผู้ใช้บริการ และมีโครงข่ายเชื่อมโยงกับต่างประเทศที่มีศักยภาพเพียงพอในการเป็นศูนย์กลางการเชื่อมต่อกับประเทศ ในอาเซียนสู่ประเทศเศรษฐกิจชั้นนำของโลก”

ยุทธศาสตร์ที่ 3: ยกระดับบริการอิเล็กทรอนิกส์ของภาครัฐโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่นในแนวทางนวัตกรรมบริการ และมีความมั่นคงปลอดภัยทั้งในระดับประเทศและภูมิภาค (Smart Government)

คำอธิบายยุทธศาสตร์ที่3

“บริการอิเล็กทรอนิกส์ของภาครัฐอยู่ภายใต้การดำเนินการของรัฐอย่างฉลาด (Smart Government) ที่ให้บริการแบบเปิด (Open) ไร้ตะเข็บรอยต่อระหว่างหน่วยงาน (Seamless) และอยู่บนพื้นฐานของความ เข้าใจ ความต้องการของประชาชน (Anticipated) เน้นประโยชน์ของประชาชนเป็นที่ตั้ง โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม และความร่วมมือจากชุมชนและท้องถิ่น และความโปร่งใสในด้านข้อมูลข่าวสารและบริการธุรกรรม ทางอิเล็กทรอนิกส์พร้อมด้วยระบบบริหารจัดการเชิงบูรณาการ”

ยุทธศาสตร์ที่4: ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจและอุตสาหกรรม ICT ให้เติบโตสดใสมีความสามารถ และศักยภาพในการแข่งขันในตลาดระดับภูมิภาคและระดับสากลโดยเฉพาะอุตสาหกรรม ICT เชิงสร้างสรรค์และการใช้ICT ในธุรกิจและอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (Vibrant Business)

คำอธิบายยุทธศาสตร์ที่4

“ภาคธุรกิจจะเติบโตสดใส (Vibrant Business) ด้วยพลังจากธุรกิจและอุตสาหกรรม ICT ในเชิงสร้างสรรค์ (Creative) และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green) รวมทั้งประยุกต์ใช้ ICT เพื่อเพิ่มผลิตภาพ (Productive) ด้วยแนวคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมที่จะเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันใน ตลาดระดับภูมิภาคโดยเฉพาะในภาคส่วนของ SME ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ ทั้งในด้านข้อมูล สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจที่ทันสมัยและทันการณ์และกิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาที่สำคัญ การบริการ และอ านวยความสะดวก และการบ่มเพาะผู้ประกอบการใหม่ รวมทั้ง การจัดหาแหล่งเงินทุนที่เหมาะสม”

แผนแม่บท ICT Security แห่งชาติ

วิสัยทัศน์

“ประเทศไทยมีระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายสำหรับองค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ตลอดจนผู้ใช้งานระบบและเครือข่ายทั่วไปตามมาตรฐานสากล และประเทศไทย เป็นผู้นำด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศ”

พันธกิจ

“กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในฐานะที่เป็นหน่วยงานของภาครัฐที่รับผิดชอบทางด้านนโยบายและแผนแม่บทด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศ จึงเป็นผู้จัดทำนโยบายและ นำแผนแม่บท ICT Security แห่งชาติและนำไปปฏิบัติเพื่อให้องค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและ เอกชนรวมถึงประชาชนผู้ใช้ระบบทั่วไป นำไปบังคับใช้ เพื่อให้ข้อมูลและระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของ ประเทศ มีความมั่นคงและปลอดภัยโดยรวม ทั้งสนับสนุนการพัฒนารัฐานวิจัยและพัฒนา ด้านรักษาความมั่นคง ปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศ”

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาขีดความสามารถด้าน ICT Security
- 2) เพื่อดำเนินการพัฒนาระบบการรักษาความมั่นคงปลอดภัยอย่างเป็นระบบ
- 3) เพื่อให้หน่วยงานและภาครัฐสามารถดำเนินการเตรียมความพร้อมการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องภายใต้สถานการณ์ฉุกเฉิน
- 4) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพและอุตสาหกรรมด้าน ICT Security
- 5) เพื่อกำหนดกรอบนโยบาย แนวทางดำเนินการ และมาตรการเพื่อการบริหารจัดการ ICT Security ของประเทศ
- 6) เพื่อจัดทำแนวทางบริหารจัดการดำเนินการ เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีด้านความมั่นคง ปลอดภัยด้านไอซีทีของประเทศ

เป้าหมาย

- 1) การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มีความปลอดภัย
- 2) หน่วยงานภาครัฐและสังคมมีความปลอดภัยตามมาตรฐานที่ได้กำหนด
- 3) อุปกรณ์ที่ใช้ในระบบเครือข่าย ต้องมีการจัดมาตรฐานความปลอดภัย

ยุทธศาสตร์เป้าหมาย แผนงาน และโครงการ

ยุทธศาสตร์1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านความมั่นคงปลอดภัยไอซีที

เป้าหมาย

- 1) สามารถสร้างศูนย์ปฏิบัติการภายใน 3 ปีและสนับสนุนให้มีการใช้
- 2) สามารถดำเนินการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานด้านการพิสูจน์ตัวตนทางอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติได้ภายใน 3 ปี
- 3) สามารถดำเนินการจัดทำโครงการพัฒนามาตรฐานการวิเคราะห์สัญญาณดิจิทัลตามกฎหมาย (Lawful Interception) ได้ภายใน 3 ปี

แผนงาน

- 1) ส่งเสริมการจัดการความเสี่ยงจากเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ

โครงการ

- 1) ศูนย์นโยบายและวิเคราะห์ความมั่นคงปลอดภัยด้านไซเบอร์แห่งชาติ
- 2) โครงสร้างพื้นฐานด้านการพิสูจน์ตัวตนทางอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ
- 3) โครงการพัฒนามาตรฐานการวิเคราะห์สัญญาณดิจิทัลตามกฎหมาย (Lawful Interception)

ยุทธศาสตร์ 2 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีความมั่นคงปลอดภัยไอซีที

เป้าหมาย

- 1) สามารถดำเนินการได้ภายใน 1 ปี
- 2) สามารถกำหนดมาตรฐานได้ภายใน 2 ปี
- 3) สามารถมีระบบการเข้ารหัสได้ภายใน 3 ปี

แผนงาน

- 1) พัฒนาเทคโนโลยีการจัดการระบบสารสนเทศและเครือข่าย

โครงการ

- 1) ประเมินความพร้อมขององค์กรภาครัฐซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานของประเทศด้านความมั่นคงปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 2) การจัดทำมาตรฐานและการรับรองผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยด้านไอซีที
- 3) โครงการวิจัยและพัฒนาระบบการเข้ารหัสข้อมูลเพื่อเป็นมาตรฐานของชาติ

ยุทธศาสตร์ 3 ส่งเสริมการสร้างกระบวนการขององค์กรที่มั่นคงปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง

เป้าหมาย

- 1) สามารถจัดทำกรอบได้ภายใน 2 ปี
- 2) สามารถกำหนดนโยบายได้ภายใน 2 ปี
- 3) มีหน่วยงานไม่ต่ำกว่า 30 แห่งที่จัดทำนโยบาย ICT Security ต่อปี
- 4) สามารถจัดทำได้ไม่ต่ำกว่า 50 แห่งต่อปี

แผนงาน

- 1) พัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านความต่อเนื่องในการดำเนินงานขององค์กร (Business Continuity Management)

- 2) ส่งเสริมนโยบายด้านความมั่นคงปลอดภัยและการจัดองค์กร

โครงการ

- 1) กรอบโครงสร้างด้านความต่อเนื่องในการดำเนินงานขององค์กร
- 2) การจัดทำนโยบายด้านความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ (National Security Policy)
- 3) จัดทำนโยบาย ICT Security ประจำหน่วยงาน
- 4) จัดทำร่างของขบประมาณด้าน ICT Security ประจำหน่วยงาน

ยุทธศาสตร์ 4 ติดตามประเมินผลด้าน ICT Security

เป้าหมาย

- 1) สามารถจัดทำดัชนีชี้วัดความมั่นคงปลอดภัยได้ภายใน 1 ปี

แผนงาน

- 1) การบังคับใช้กฎระเบียบและการวัดผล (Compliance and Measurement)

โครงการ

- 1) โครงการจัดทำดัชนีชี้วัดความมั่นคงปลอดภัยแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างเครือข่ายบุคลากร องค์กรและผู้เชี่ยวชาญ ด้าน ICT Security และอุตสาหกรรมไอซีที

เป้าหมาย

- 1) มีผู้เข้าร่วมโครงการไม่ต่ำกว่า 5,000 คนต่อปี
- 2) มีบุคลากรที่สอบผ่านการรับรองความสามารถการดำเนินการด้านความมั่นคง

ปลอดภัยไม่ต่ำกว่า 50 คนต่อปี

- 3) สามารถจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรม ICT Security ได้ภายใน 3 ปี
- 4) มีผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรผู้สมัครไม่ต่ำกว่า 2,000 คนต่อปี

แผนงาน

- 1) พัฒนาศักยภาพด้าน ICT Security
- 2) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรด้าน ICT Security

โครงการ

- 1) โครงการสร้างความตระหนักรู้ด้านความมั่นคงปลอดภัยแห่งชาติ
- 2) โครงการส่งเสริมการสร้างวิชาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยแห่งชาติ
- 3) โครงการจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรม ICT Security
- 4) โครงการฝึกอบรมด้านความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT Security Training)

บทที่ 2

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม

2.1 สภาพทั่วไป

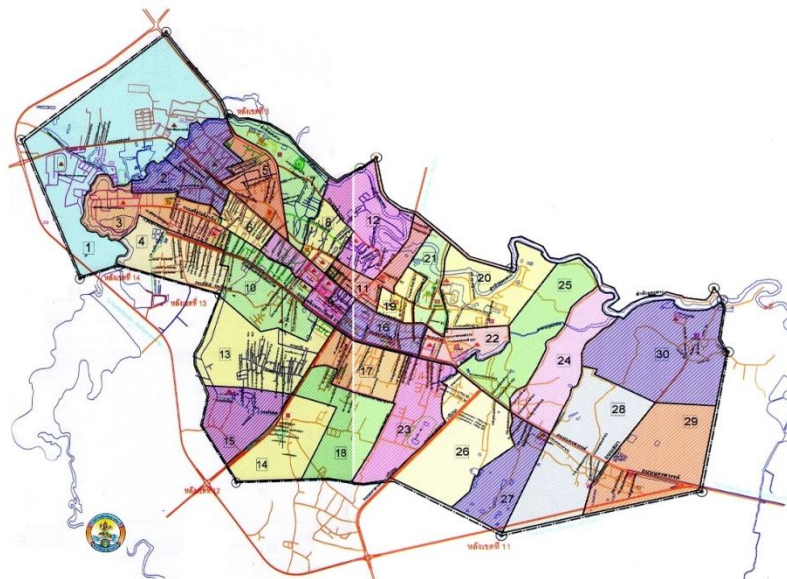
2.1.1 ที่ตั้งและขนาด

สำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตั้งอยู่เลขที่ 27 ถนนผังเมืองบัญชา ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000 เขตเทศบาลมีพื้นที่ 24.14 ตารางกิโลเมตร หรือ 15,087.5 ไร่ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 475 กิโลเมตร โดยทางรถยนต์ มีอาณาเขตติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	องค์การบริหารส่วนตำบลเกิ้ง	อำเภอเมืองมหาสารคาม
ทิศใต้	ติดต่อกับ	องค์การบริหารส่วนตำบลแวงน่าง	อำเภอเมืองมหาสารคาม
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	องค์การบริหารส่วนตำบลเขวา	อำเภอเมืองมหาสารคาม
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน	อำเภอเมืองมหาสารคาม

2.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปของเทศบาลเมืองมหาสารคาม เป็นที่ราบสูงรูปกระทะคว่ำ มีความสูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลาง 130 - 230 เมตร มีลักษณะดินเป็นดินร่วนปนทราย มีคลองหลายสายซึ่งเป็นแหล่งน้ำสำคัญไหลผ่านตัวเมือง ได้แก่ คลองสมถวิลอยู่ด้านทิศใต้ของตัวเมือง ห้วยคะคางไหลผ่านตัวเมืองทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ และลำรางกุดนางใย ซึ่งอยู่ทางด้านทิศตะวันออกของตัวเมือง

2.1.3 ลักษณะภูมิอากาศ

เทศบาลเมืองมหาสารคาม มีลักษณะภูมิอากาศแบบมรสุมเมืองร้อนในช่วงฤดูร้อนอากาศร้อนอบอ้าว ในช่วงมรสุมฤดูร้อนจะได้รับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ที่พัดมาจากมหาสมุทรอินเดียซึ่งทำให้เกิดฝนตก สภาพโดยทั่วไปจะมีลักษณะฝนตกสลับกับอากาศแห้ง แบ่งออกเป็น 3 ฤดู ได้แก่

- 1) ฤดูร้อน ช่วงกลางเดือนกุมภาพันธ์ - เดือนพฤษภาคม เป็นช่วงเปลี่ยนจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้
- 2) ฤดูฝน ช่วงกลางเดือนพฤษภาคม - เดือนตุลาคม ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ บริเวณมหาสมุทรอินเดีย
- 3) ฤดูหนาว ช่วงกลางเดือนตุลาคม - เดือนกุมภาพันธ์ ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จากประเทศมองโกเลียและจีน

2.1.4 การแบ่งเขตการปกครอง

เทศบาลเมืองมหาสารคาม แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 30 ชุมชน โดยอยู่ในความรับผิดชอบของนายกเทศมนตรีเมืองมหาสารคาม มีประธาน และคณะกรรมการชุมชนควบคุมดูแลภายในเขตชุมชนของตนเอง ประชากรในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554-2560 มีดังนี้

ตารางที่ 1 : แสดงจำนวนประชากรตามข้อมูลสำนักทะเบียนท้องถิ่นในระยะเวลา 6 ปีที่ผ่านมา

ปี พ.ศ.	ชาย	หญิง	รวม
2554	19,081	21,150	40,231
2555	18,988	21,035	40,023
2556	18,797	20,938	39,735
2557	18,487	20,638	39,125
2558	18,494	21,049	39,543
2559	18,586	21,568	40,154
2560	20,760	27,550	48,310

(ที่มา : กองทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน)

2.1.5 ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐาน

1) การคมนาคมขนส่ง

การคมนาคมขนส่งในเขตเทศบาลกับจังหวัดใกล้เคียง อาศัยทางบกเป็นหลักมีทางหลวงเชื่อมกับจังหวัดต่าง ๆ เดินทางได้อย่างสะดวก มีกิจการรถโดยสารประจำทางระหว่างจังหวัดและภายใน

จังหวัด แยกเป็นการดำเนินการขนส่งภายในจังหวัด และเดินทางสู่กรุงเทพฯ เส้นทางเชื่อมระหว่างจังหวัด และเส้นทางเชื่อมระหว่างอำเภอต่างๆ มีการเดินทางโดยรถโดยสารขนาดเล็ก

● ถนน

สภาพถนนในเขตเทศบาลเป็นถนนแอสฟัลท์ติก ถนนลาดยาง ถนนคอนกรีตเสริมเหล็กและถนนลูกรัง แยกเป็น

- **ถนนสายหลัก** ได้แก่ ถนนนครสวรรค์ ถนนริมคลองสมถวิล ถนนผดุงวิทย์ ถนนเฉลิมพระเกียรติ ร.9 ถนนศรีสวัสดิ์ดำเนิน ถนนนาควิชัย ถนนมหาชัยดำรงห์ ถนนถีนานนท์ ถนนจุฑาธุช ถนนสารคาม-วาปี

- **ถนนสายรอง** ได้แก่ ถนนวรบุตร ถนนราษฎร์อุทิศ ถนนศรีราชวงศ์ ถนนมนตรีบำรุง ถนนอรรถปัญญา ถนนธรรมวงศ์สวัสดิ์ ถนนนิมพลีเจริญ ถนนเสมา 1

สภาพถนน แยกเป็น

- ถนน ค.ล.ส.	จำนวน	352 สาย	ระยะทาง	130 กิโลเมตร
- ถนนลาดยาง	จำนวน	10 สาย	ระยะทาง	30 กิโลเมตร
- ถนนลูกรัง	จำนวน	20 สาย	ระยะทาง	10 กิโลเมตร

● สะพาน

สะพานในเขตเทศบาลมีจำนวน 22 แห่ง สะพานลอย จำนวน 4 แห่ง ตั้งอยู่บนถนนนครสวรรค์ จำนวน 2 แห่ง และถนนผดุงวิทย์ จำนวน 2 แห่ง ซึ่งเป็นถนนสายหลักที่มีปัญหาการจราจรโดยเฉพาะสะพานลอยคนเดินข้าม ถนนนครสวรรค์ตรงบริเวณตลาดสดเทศบาล การจราจรในเขตเทศบาลจะหนาแน่นในช่วงเช้าและช่วงเย็นบนถนนที่มีสถานศึกษาตั้งอยู่ ได้แก่ ถนนริมคลองสมถวิล ถนนนครสวรรค์ ถนนผดุงวิทย์ และถนนศรีสวัสดิ์ดำเนิน

● การให้บริการขนส่งมวลชน และการจัดการขนส่งมวลชนในเขตเทศบาล ได้แก่

- (1) จุฑารถโดยสารขนาดเล็ก (สองแถว) ซึ่งเอกชนดำเนินการ ได้แก่
  - สายบ้านส่อง-มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ขามเรียง)
  - สายเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม-มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ศรีสวัสดิ์)
  - สายวิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม-สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตมหาสารคาม
  - สายที่ว่าการอำเภอเมืองมหาสารคาม-มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
  - สาย บขส. - มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ขามเรียง)
  - สายมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ศรีสวัสดิ์) - มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ขามเรียง)
- (2) จุฑรถสามล้อเครื่องและรถจักรยานยนต์รับจ้าง ได้แก่
  - หน้าตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคาม - สามแยกทางไปจังหวัดกาฬสินธุ์
  - หน้าสถานีขนส่งจังหวัดมหาสารคาม - สี่แยกวัดสามัคคี
  - ภายในสถานีขนส่งจังหวัดมหาสารคาม - หน้าโรงพยาบาลมหาสารคาม
  - หน้าธนาคารทหารไทย สาขามหาสารคาม - ด้านข้างห้างเสริมไทยพลาซ่า
  - สามแยกร้านนาที่ทอง ทางไปจังหวัดร้อยเอ็ด - หอนาฬิกา ข้างโรงเรียนผดุงนารี
  - ด้านหลัง บริษัทไพรชณีย์ไทย จำกัด สาขามหาสารคาม
- (3) จุฑรถแท็กซี่มอเตอร์ ❖ สอบถามหรือเรียกแท็กซี่ โทร.043777300 , 043777400
  - หน้าสถานีขนส่งจังหวัดมหาสารคาม

- หน้าห้างเสริมไทยคอมเพล็กซ์
- หน้าตลาดเอ็กส์โพร

2) การประปา

การใช้บริการน้ำประปาในเขตเทศบาล ไม่สามารถระบุตามจำนวนครัวเรือนที่มีในฐานข้อมูลของสำนักทะเบียนท้องถิ่นได้ แต่สามารถสำรวจได้ดังนี้

- จำนวนผู้ใช้น้ำทั้งหมด จำนวน 20,029 ราย
- ปริมาณน้ำประปาที่ผลิตได้ จำนวน 26,904 ลบ.ม./วัน
- ปริมาณน้ำผลิตเพื่อจ่าย จำนวน 19,148 ลบ.ม./วัน
- แหล่งน้ำดิบสำหรับผลิตน้ำประปา ได้แก่ แหล่งน้ำใต้ดิน และมีแหล่งน้ำตามธรรมชาติ

คือ แม่น้ำชี

(ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดมหาสารคาม ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2560)

3) ไฟฟ้า

ไฟฟ้าที่ใช้ในเขตเทศบาลอยู่ในความรับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดมหาสารคาม เนื่องจากไม่สามารถระบุการใช้ไฟฟ้า ตามจำนวนครัวเรือนที่มีในฐานข้อมูลของสำนักทะเบียนท้องถิ่นได้ แต่สามารถสำรวจตามจำนวนการใช้เป็นครอบครัวได้ จึงมีรายละเอียดของจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งหมดในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 14,186 ราย

(ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดมหาสารคาม ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2560)

- ไฟฟ้าแสงสว่าง ขนาดความสูง 20 เมตร บริเวณสวนหนองข่า
- ไฟฟ้าแสงสว่าง ขนาดความสูง 20 เมตร บริเวณหน้าสถานีตำรวจ 44 ต้น
- ไฟฟ้าสาธารณะ ไฟฟ้าส่องสว่าง มีจำนวนประมาณ 7,950 จุด ครอบคลุมถนนทุกสาย สวนสาธารณะ โรงเรียนสังกัดเทศบาล ตลาดสดเทศบาล ตลาดโต้รุ่ง ศูนย์กีฬาเยาวชน สำนักงานเทศบาล สถานีขนส่ง เป็นต้น (ที่มา : งานสถานที่และไฟฟ้าสาธารณะ สำนักงานช่าง ณ เดือนเมษายน 2560)

4) การสื่อสารและโทรคมนาคม

☉ โทรศัพท์ แยกเป็น

- (1) โทรศัพท์สาธารณะในเขตเทศบาล จำนวน 392 เลขหมาย
- (2) โทรศัพท์ส่วนบุคคลในเขตเทศบาล จำนวน 4,840 เลขหมาย แยกเป็น
  - ส่วนราชการ 532 เลขหมาย
  - บ้านพักอาศัย 3,668 เลขหมาย
  - สถานประกอบการธุรกิจ 640 เลขหมาย

(ที่มา : บริษัท ทีโอที คอปเปอร์เรชั่น จำกัด มหาชน (สาขามหาสารคาม) ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2559)

☉ บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด (สาขามหาสารคาม) มีจำนวน 2 แห่ง

- ไปรษณีย์รับจ่าย (ปณจ.) จังหวัดมหาสารคาม
- ไปรษณีย์รับฝากโนนศรีสวัสดิ์

☉ สถานีวิทยุกระจายเสียงในเขตเทศบาล มีจำนวน 22 สถานี

☉ หอกระจายข่าวในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม มีจำนวน 17 แห่ง

➡ **ศูนย์วิทยุสื่อสารเทศบาลเมืองมหาสารคาม** นามข่ายเรียก **ศูนย์สุริยา** ความถี่ 162.55 MHz ที่ตั้ง อาคารสถานีดับเพลิง เทศบาลเมืองมหาสารคาม ถนนผังเมืองบัญชา ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

2.1.6 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(1) การกำจัดขยะมูลฝอย / สิ่งปฏิกูล

- (1.1) วิธีการจัดเก็บและกำจัดขยะมูลฝอย โดยมี จัดเก็บเอง
- (1.2) ปริมาณขยะมูลฝอยประมาณ 49 ตัน / วัน
- (1.3) รถยนต์บรรทุกขยะมูลฝอยทั้งหมด 13 คัน แยกเป็น
  - รถเก็บถึงคอนเทนเนอร์ จำนวน 1 คัน
  - รถขยะปิกอัพเปิดข้าง จำนวน 2 คัน
  - รถขยะแบบอัดท้าย จำนวน 10 คัน ดังนี้
    - 1) ขนาดความจุ 10 ลบ.ม. จำนวน 4 คัน
    - 2) ขนาดความจุ 8 ลบ.ม. จำนวน 5 คัน
    - 3) ขนาดความจุ 6 ลบ.ม. จำนวน 1 คัน
- (1.4) ถังรองรับขยะมูลฝอย จำนวน 2,600 ใบ
- (1.5) ถังคอนเทนเนอร์ ขนาดความจุ 4 ลบ.ม. จำนวน 15 ใบ
- (1.6) พนักงานเก็บ ขน และกวาดขยะมูลฝอย จำนวน 97 คน
- (1.7) มีที่ดินสำหรับทิ้งขยะมูลฝอย จำนวน 49 ไร่

ที่ตั้ง บ้านหนองปลิง ถ. สารคาม – วาปี ตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

- (1.8) รถยนต์เก็บและขนสิ่งปฏิกูล 5 คัน
- (1.9) สถานที่เก็บสิ่งปฏิกูล 1 แห่ง

ที่ตั้ง บ้านหนองปลิง ถ. สารคาม – วาปี ตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

- (1.10) การจัดเก็บสิ่งปฏิกูล โดยจ้างเอกชนจัดเก็บและขนสิ่งปฏิกูลไปกำจัด

มีรถเอกชนดำเนินการ จำนวน 5 คัน

(ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองมหาสารคาม ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2560)

(2) น้ำเสีย

แหล่งกำเนิดน้ำเสียในเขตเทศบาลมาจากหลายแหล่งด้วยกัน เช่น อาคารบ้านเรือน โรงเรียน โรงพยาบาล คลินิกเอกชน ร้านอาหาร / ภัตตาคาร โรงแรม สถานีบริการน้ำมัน ตลาดสด โรงฆ่าสัตว์ ฯลฯ จากการประมาณการอัตราการเกิดน้ำเสียต่อวันในเขตเทศบาล ในปี พ.ศ. 2557 พบว่ามีประมาณ 12,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ซึ่งระบบบำบัดน้ำเสียที่เทศบาลเลือกใช้ในปัจจุบันคือ **ระบบรวบรวมน้ำเสียแบบรวม** ซึ่งเหมาะสมกับสภาพของเมือง ซึ่งปัจจุบันระบบบำบัดน้ำเสียสามารถรองรับและบำบัดน้ำเสียได้เพียง 4,200 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน สำหรับในอนาคตเทศบาลมีโครงการ ที่จะก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียฝั่งตะวันตกเพื่อรองรับปริมาณน้ำเสียที่เพิ่มขึ้นต่อไป

(ที่มา : สำนักงานช่าง เทศบาลเมืองมหาสารคาม ข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม 2560)

(3) การระบายน้ำ

- 3.1 จำนวนราง / ท่อระบายน้ำ จำนวน 148 สาย รวมระยะทาง 50 กิโลเมตร
- 3.2 ถนนที่มีราง / ท่อระบายน้ำ ทั้ง 2 ด้านของถนน จำนวน 128 สาย ระยะทาง 45 กิโลเมตร
- 3.3 ถนนที่มีราง / ท่อระบายน้ำด้านเดียว จำนวน 20 สาย ระยะทาง 5 กิโลเมตร
- 3.4 ถนนที่ไม่มีราง / ท่อระบายน้ำ จำนวน 149 สาย ระยะทาง 40 กิโลเมตร
- 3.5 พื้นที่น้ำท่วมถึง คิดเป็นร้อยละ 10 ของพื้นที่
- 3.6 ระยะเวลาที่มีน้ำท่วมขังนานที่สุด 2-3 เดือน ประมาณช่วงเดือนสิงหาคมถึง ตุลาคม สาเหตุของการเกิดน้ำท่วมขังเกิดจากน้ำล้นตลิ่ง , สภาพพื้นที่เป็นที่ลุ่ม
- 3.7 เทศบาลได้มีการทำความสะอาดราง /ท่อระบายน้ำ อย่างน้อยปีละ 3 ครั้ง

(4) แหล่งน้ำ

- 4.1 หนอง บึง จำนวน 7 แห่ง ได้แก่
- 1) หนองบัวแดง (12 ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ 28,800 ลบ.ม.
  - 2) หนองอีแก้ง (11 ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ 52,800 ลบ.ม.
  - 3) หนองบอน (7 ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ 22,400 ลบ.ม.
  - 4) หนองบักกิ้ง (3 ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ 3,800 ลบ.ม.
  - 5) หนองกระทุ่ม (60 ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ 192,000 ลบ.ม.
  - 6) หนองหอย (5 ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ 8,000 ลบ.ม.
  - 7) หนองเลิงน้ำจั้น (33 ไร่ 15 งาน 98.82 ตารางวา) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ 28,800 ลบ.ม.
- 4.2 คลอง ลำธาร ห้วย จำนวน 3 แห่ง ได้แก่
- 1) คลองสมถวิล
  - 2) ลำห้วยคะคาง
  - 3) ลำรางกุดนางใย

2.1.7 ด้านการศึกษา วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

(1) การศึกษา

เทศบาลเมืองมหาสารคาม เป็นศูนย์กลางการศึกษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นเมือง “**ตักสิลานคร**” เนื่องจากเป็นที่รวมของสถานศึกษาในระบบโรงเรียนทุกระดับ ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา เป็นจังหวัดที่มีสถานศึกษาเกือบทุกสังกัดกระจายอยู่ในจังหวัด โดยในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม สามารถจำแนกตามระบบการศึกษาและสังกัด ได้ดังนี้

- สถานศึกษาสังกัดคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวน 2 แห่ง ประกอบด้วย
  - (1) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
  - (2) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 2 แห่ง ประกอบด้วย
  - (1) วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม

(2) วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม

- สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1
จำนวน 2 แห่ง ประกอบด้วย
  - (1) โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม
  - (2) โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม
- สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เขต 26
จำนวน 2 แห่ง ประกอบด้วย
  - (1) โรงเรียนสารคามพิทยาคม
  - (2) โรงเรียนผดุงนารี
- สถานศึกษาสังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
  - (1) สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม
- สถานศึกษาสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
  - (1) วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม
- สถานศึกษาอื่นๆ ประกอบด้วย
  - (1) โรงเรียนอนุบาลกิตติยา (เอกชน)
  - (2) โรงเรียนพระกุมารมหาสารคาม (เอกชน)
  - (3) โรงเรียนอนุบาลสุกุลรัตน์ (เอกชน)
  - (4) โรงเรียนอภิสิทธิ์ปัญญา (เอกชน)
- สถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 7 แห่ง ประกอบด้วย
  - (1) โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร
  - (2) โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา
  - (3) โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย
  - (4) โรงเรียนเทศบาลบ้านค้อ
  - (5) โรงเรียนเทศบาลสามัคคีวิทยา
  - (6) โรงเรียนเทศบาลโพธิ์ศรี
  - (7) โรงเรียนเทศบาลบ้านแมต

(2) วัฒนธรรมและประเพณี

เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ นับถือพุทธศาสนา และส่วนใหญ่เป็นชาวพื้นเมืองอีสานดั้งเดิม ลักษณะวิถีชีวิตเป็นผู้ยึดถือขนบธรรมเนียมประเพณี โอบอ้อมอารี และจะให้ความร่วมมือ ในการจัดงานประเพณีที่เทศบาลได้จัดขึ้นอย่างต่อเนื่องและเป็นประจำทุกปี

❖ ประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญ มีดังนี้

(1) งานวันขึ้นปีใหม่ ในวันขึ้นปีใหม่ของทุกปี ประชาชนนิยมทำบุญตักบาตร เพื่อเป็นสิริมงคลในการเริ่มต้นปีใหม่ ตลอดจนขอพรปีใหม่จากผู้อาวุโสและพระเถระในท้องถิ่น ดังนั้นเทศบาลเมืองมหาสารคาม จึงจัดให้มีประเพณีทำบุญตักบาตรในวันขึ้นปีใหม่ขึ้นเป็นประจำทุกปี

(2) **งานบุญเบิกฟ้าและกาชาด** ถือว่าเป็นงานบุญศักดิ์สิทธิ์จัดขึ้นเพื่อฉลองต้นฤดูกาล ทำนาในวันขึ้น 3 ค่ำ เดือน 3 (ประมาณเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี) ใช้บริเวณหน้าศาลากลางเดิม (ถนนนครสวรรค์ช่วงหน้าตลาดถึงหน้าโรงเรียนสารคามพิทยาคม ถนนผดุงวิถึถนนช่วงวงเวียน หอนาฬิกาถึงสี่แยกพระเจริญราชเดช) เป็นสถานที่จัดงานเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นบ้าน มีการแสดง การละเล่นพื้นบ้าน และการออกร้านของส่วนราชการต่าง ๆ ผู้มาเที่ยวชมงาน มีทั้งประชาชนในเขตเทศบาลฯ เขตอำเภอรอบนอกและจังหวัดใกล้เคียง

(3) **งานประเพณีสงกรานต์** เป็นประเพณีที่ได้รับการสืบสานและอนุรักษ์ กันมายาวนาน มีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม บ่งบอกถึงวิถีชีวิตและสังคมไทยที่ยึดมั่นในศาสนา คุณธรรม จริยธรรมรวมถึงการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข **สงกรานต์** หมายถึง ก้าวขึ้น ย่างขึ้น หรือ การย้ายที่ คือพระอาทิตย์ ย่างขึ้นสู่ราศีใหม่ หมายถึง วันขึ้นปีใหม่ ซึ่งอยู่ในช่วงวันที่ 13, 14 และ 15 เมษายน ของทุกปีซึ่งวันสงกรานต์นั้น วันที่ 13 เมษายน เรียกว่า “วันมหาสงกรานต์” สำหรับ วันที่ 14 เป็นวันเนา และวันที่ 15 เป็นวันเถลิงศกของจุลศักราช

(4) **งานประเพณีบุญบั้งไฟ** เป็นประเพณีที่เกิดจากความคิด ความเชื่ออันเกี่ยวกับวิถีแห่งพื้นฐานชีวิต และการทำมาหากินของชาวอีสาน ที่แสดงออกถึงความเคารพนับถือต่อเทวดา หรือพญาแถน โดยการจุดบูชาบั้งไฟเพื่อขอประทานฝนให้ตกต้องตามฤดูกาล

(5) **งานแห่เทียนเข้าพรรษา** เป็นงานบุญประเพณีวัน ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 โดยเทศบาลเมืองมหาสารคามร่วมกับประชาชนในชุมชน ทั้ง 30 ชุมชน ร่วมทำกิจกรรมโดยนำเทียนไปถวายวัดที่อยู่ใกล้เคียง เพื่อถวายปัจจัยไทยทานแด่พระภิกษุสงฆ์ในการจำพรรษาตลอดฤดูเข้าพรรษา ซึ่งสร้างความสามัคคีของคนในชุมชน ตลอดจนเพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมของท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป

(6) **งานประเพณีลอยกระทง** เป็นประเพณีสำคัญวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 มีขบวนแห่กระทงใหญ่และนางนพมาศของชุมชนต่าง ๆ ซึ่งสร้างความสามัคคีของชุมชนในเขตเทศบาล ตลอดจนเพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมของท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป

2.1.8 ด้านสังคมอยู่ดีมีสุข

1) สังคม

เทศบาลเมืองมหาสารคาม มีสภาพเป็นชุมชนเมืองกึ่งชนบท ยังยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีที่ยึดถือติดต่อกันมา และมีการแบ่งชุมชนย่อยในเขตเทศบาล ออกเป็น 30 ชุมชนย่อย มีการเลือกตั้งคณะกรรมการชุมชน เพื่อช่วยเหลือพัฒนาชุมชนของตนเองและเป็นผู้ประสานการพัฒนา กับเทศบาลเมืองมหาสารคาม

2) ศาสนา

ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ นอกจากนั้นมีการนับถือศาสนาอื่น ๆ เช่น ศาสนาคริสต์ และอิสลาม มีดังนี้

(1) **วัดในพระพุทธศาสนา** มีจำนวนทั้งสิ้น 17 แห่ง ได้แก่

1. วัดมหาชัย (วัดอารามหลวง)	10. วัดป่าประชาบำรุง
2. วัดนาควิชัย	11. วัดอภิสิทธิ์
3. วัดบูรพาราม (ส่องใต้)	12. วัดศรีสวัสดิ์
4. วัดบ้านแมด	13. วัดป่าศุภมิตร
5. วัดปัจฉิมทัศน์	14. วัดธัญญาวาส
6. วัดโพธิ์ศรี	15. วัดเครือวัลย์
7. วัดส่องเหนือ	16. วัดโนนแท่น
8. วัดสามัคคี	17. วัดอุทัยทิศ
9. วัดป่าอัมพสันต์วัน	

(2) ศาสนาคริสต์ มีโบสถ์คริสต์จำนวน 4 แห่ง ได้แก่

1. คริสตจักรมหาสารคาม (ทางไป ม.ใหม่ อ.กันทรวิชัย)
2. ศาสนจักรของพระเยซูคริสต์แห่งวิสุทธิชนยุคสุดท้าย (ข้างโรงเรียนเทศบาลสามัคคีวิทยา)
3. โบสถ์แม่พระรักเกียรติยกขึ้นสวรรค์ (โรงเรียนพระกุมารมหาสารคาม)
4. คริสตจักรนาซารีนมหาสารคาม (ทางไปชุมชนบ้านแมด)

(3) มัสยิด มี 1 แห่ง คือ มัสยิดดนูรุลเอียะห์ซาน มัสยิดกลาง จังหวัดมหาสารคาม

3) กีฬา นันทนาการ / พักผ่อน

- ◆ สนามกีฬาอเนกประสงค์ จำนวน 7 แห่ง
- ◆ สวนสาธารณะ จำนวน 7 แห่ง ได้แก่

- สวนสาธารณะเลิงน้ำจั้น	33.16 ไร่	- สวนสุขภาพสมถวิล	3.05 ไร่
- สวนสาธารณะศรีสวัสดิ์	0.3 ไร่	- สวนสุขภาพบ้านส่องนางใย	5.74 ไร่
- สวนสุขภาพเฉลิมพระเกียรติ	12.49 ไร่	- สวนสาธารณะหนองข่า	41 ไร่
- สวนสาธารณะประมวลสุข	2.03 ไร่		
- ◆ สนามฟุตบอล จำนวน 19 แห่ง (ตั้งอยู่ในสถานศึกษาทั้งรัฐและเอกชน)
- ◆ สนามบาสเกตบอล จำนวน 10 แห่ง (ตั้งอยู่ในสถานศึกษาทั้งรัฐและเอกชน)
- ◆ สระว่ายน้ำ จำนวน 1 แห่ง (ตั้งอยู่สถาบันการพลศึกษามหาสารคาม)
- ◆ สระว่ายน้ำ จำนวน 1 แห่ง (ตั้งอยู่มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม)
- ◆ สระว่ายน้ำ จำนวน 1 แห่ง (ตั้งอยู่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาเขตในเมือง)
- ◆ สระว่ายน้ำของเอกชน จำนวน 2 แห่ง (โรงเรียนพระกุมารมหาสารคามและหมู่บ้านอยู่เจริญ)
- ◆ ห้องสมุดประชาชน จำนวน 1 แห่ง
- ◆ สนามเด็กเล่น จำนวน 2 แห่ง
- ◆ สนามกีฬาที่อยู่ในสถานบันการศึกษาต่าง ๆ

4) ด้านสาธารณสุข

4.1 โรงพยาบาลในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 2 แห่ง ได้แก่

(1) โรงพยาบาลของรัฐ จำนวน 1 แห่ง เตียงคนไข้ จำนวน 472 เตียง
ที่ตั้ง : 1105 ถนนผดุงวิถี ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

โทรศัพท์ : 0-4371-1289 , 0-4371-1463 , 0-4374-0993 – 6 โทรสาร 0-4371-1433

(2) โรงพยาบาลเอกชน จำนวน 1 แห่ง เตียงคนไข้ จำนวน 50 เตียง

ที่ตั้ง : โรงพยาบาลมหาสารคาม อินเตอร์เนชั่นแนล ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000 โทรศัพท์ : 0-4372-1770 , 0-4372-3669

4.2 ศูนย์บริการสาธารณสุข จำนวน 5 แห่ง ได้แก่

- ศูนย์บริการสาธารณสุข (ศูนย์บูรพา) สังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม
- ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองสามัคคี สังกัด โรงพยาบาลมหาสารคาม
- ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองอุทัยทิศ สังกัด โรงพยาบาลมหาสารคาม
- ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองราชภัฏศรีสวัสดิ์ สังกัดโรงพยาบาลมหาสารคาม
- ศูนย์บริการทางการแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

4.3 คลินิกเอกชน จำนวน 54 แห่ง ได้แก่

▪ คลินิกเวชกรรม	จำนวน	41	แห่ง
▪ คลินิกทันตกรรม	จำนวน	4	แห่ง
▪ คลินิกผดุงครรภ์	จำนวน	4	แห่ง
▪ คลินิกแพทย์แผนไทย	จำนวน	3	แห่ง
▪ คลินิกแล็บ	จำนวน	1	แห่ง

4.7 บุคลากรทางการแพทย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานพยาบาลสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม (ศูนย์บริการทางแพทย์บูรพา)

★ พยาบาล	จำนวน	5 คน
★ ทันตแพทย์	สัปดาห์ละ	1 คน / ครั้ง
★ นักวิชาการสุขาภิบาล	จำนวน	2 คน
★ อสม.	จำนวน	265 คน

4.8 ชมรมต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นในเขตเทศบาล จำนวน 8 ชมรม ได้แก่

- 1) ชมรมแต่งผม-เสริมสวย เทศบาลเมืองมหาสารคาม
- 2) ชมรมตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคาม
- 3) ชมรมตลาดโต้รุ่งเทศบาลเมืองมหาสารคาม
- 4) ชมรมร้านอาหาร
- 5) ชมรม อสม.
- 6) ชมรมออกกำลังกาย
- 7) ชมรมผู้สูงอายุ
- 8) ชมรมคนพิการ
- 9) ชมรมตลาดห้าแยก

5) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลเมืองมหาสารคามมีวัสดุ อุปกรณ์และบุคลากรในการปฏิบัติงาน ดังนี้

- 5.1) สถานีดับเพลิง จำนวน ๒ ศูนย์

(1) สถานีดับเพลิงศูนย์สุริยา สถานที่ตั้งเลขที่ ๒๗ ถนนฝั่งเมืองบัญชา
ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม

(2) สถานีดับเพลิงย่อยเลิงน้ำจั้น สถานที่ตั้งเลขที่ ๑๘๒ ถนนจุฑาทางกูร ตำบล
ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม

5.2) ยานพาหนะในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(1) รถยนต์ดับเพลิง	จำนวน	๓	คัน
(2) รถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิง	จำนวน	๕	คัน แยกเป็น
- ขนาดความจุ ๑๐,๐๐๐ ลิตร	จำนวน	๒	คัน
- ขนาดความจุ ๗,๐๐๐ ลิตร	จำนวน	๑	คัน
- ขนาดความจุ ๖,๐๐๐ ลิตร	จำนวน	๒	คัน
(3) รถยนต์กู้ภัยเอนกประสงค์พร้อมอุปกรณ์ช่วยชีวิต	จำนวน	๑	คัน
(4) รถยนต์ตรวจการณ์	จำนวน	๒	คัน

5.3) วัสดุ อุปกรณ์ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(1) เรือท้องแบน	จำนวน	๑	ลำ
(2) เครื่องดับเพลิงชนิดหาลาม (เครื่องฮอนด้า)	จำนวน	๑๐	เครื่อง
(3) เครื่องสูบน้ำคูโบต้า	จำนวน	๔	เครื่อง
(4) วิทยุสื่อสาร	แยกเป็น		
- วิทยุสื่อสารชนิดมือถือ	จำนวน	๑๐	เครื่อง
- วิทยุสื่อสารประจำศูนย์	จำนวน	๒	เครื่อง
- วิทยุสื่อสารประจำรถยนต์	จำนวน	๘	เครื่อง

5.4) อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน(อปพร) จำนวน ๕๕๐ คน

5.5) การปฏิบัติหน้าที่ในรอบปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2557)

(1) ในรอบปีที่ผ่านมา มีการปฏิบัติหน้าที่	จำนวน	๑,๒๑๐	ครั้ง
(2) ในรอบปีที่ผ่านมา มีการฝึกซ้อม	จำนวน	๗๒	ครั้ง

แยกเป็น

- ฝึกซ้อมแผนประจำสัปดาห์	จำนวน	๔๘	ครั้ง
- ฝึกซ้อมดับเพลิงขั้นต้นและอพยพหนีไฟ	จำนวน	๒๔	ครั้ง

(ที่มา : ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักปลัดเทศบาล เทศบาลเมืองมหาสารคาม ณ เดือนเมษายน 2559)

6) การเกษตรกรรม

ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม มีลักษณะเป็นชุมชนเมืองกึ่งชนบท จึงยังคงมีการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ การปลูกข้าว ถั่ว และผักต่าง ๆ เป็นต้น และผลจากการพัฒนาเมืองที่มีมาอย่างต่อเนื่องนั้น ทำให้พื้นที่ภายในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม มีสภาพความเป็นเมืองเพิ่มมากขึ้น พื้นที่ในหลายส่วนของเทศบาลซึ่งแต่เดิมเคยเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ถูกเปลี่ยนสภาพเป็นที่อยู่อาศัย โรงงาน

อุตสาหกรรม ดังนั้นผลิตผลจากการเกษตรกรรมในเขตเทศบาลซึ่งส่วนใหญ่เป็นพืชผักสวนครัว จึงเริ่มลดจำนวนลงตามสัดส่วนพื้นที่

7) การพาณิชย์กรรม

กิจการค้าส่วนใหญ่เป็นธุรกิจต่อเนื่องกับสินค้าเกษตร ร้านจำหน่ายของเบ็ดเตล็ด ร้านอาหาร เครื่องดื่ม ร้านรับจ้างพิมพ์เอกสาร ร้านถ่ายรูป ร้านโฆษณา ร้านแต่งผม เป็นต้น

❖ ประเภทและจำนวนสถานประกอบการด้านการพาณิชย์กรรมและการบริการ มีดังนี้

1. สถานประกอบการด้านพาณิชย์กรรม เช่น

- สถานีบริการน้ำมัน	จำนวน	7	แห่ง
- ตลาดสดเทศบาล	จำนวน	1	แห่ง

2. สถานประกอบการเทศพาณิชย์

- สถานธนาบาล	จำนวน	1	แห่ง
- โรงฆ่าสัตว์	จำนวน	1	แห่ง

3. สถานประกอบการด้านบริการ

3.1 โรงแรม	จำนวน	15	แห่ง
3.2 อาหาร์ตมันท์	จำนวน	20	แห่ง
3.3 บังกะโล	จำนวน	7	แห่ง
3.4 ห้างสรรพสินค้า	จำนวน	3	แห่ง
3.5 โรงภาพยนตร์	จำนวน	3	แห่ง

3.6 สถานที่จำหน่ายอาหารสะสมอาหารตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข

มีจำนวน 400 แห่ง (ที่มา : สำนักงานสาธารณสุข เทศบาลเมืองมหาสารคาม ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2560)

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของเทศบาลเมืองมหาสารคาม

2.2.1 การปกครองรูปแบบเทศบาล

องค์กรเทศบาล เป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ประกอบด้วยสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนในท้องถิ่น โดยสภาเทศบาลเมืองมหาสารคามทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติมีจำนวน 18 คน และมีนายกเทศมนตรีเป็นฝ่ายบริหาร

❖ **สภาเทศบาล** สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง และอยู่ในตำแหน่งวาระละ 4 ปี มีจำนวน 18 คน มีประธานสภา 1 คน และรองประธานสภา 1 คน โดยผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากสมาชิกสภาเทศบาลตามมติของสภาเทศบาล

❖ **คณะผู้บริหาร** ประกอบด้วย นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรง และรองนายกเทศมนตรี จำนวน 3 คน ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี จำนวน 1 คน และเลขานุการนายกเทศมนตรี จำนวน 2 คน ซึ่งมาจากนายกเทศมนตรีแต่งตั้ง

2.2.2 การเลือกตั้ง

เทศบาลเมืองมหาสารคามแบ่งเขตการเลือกตั้งเป็น 3 เขต มีจำนวนชุมชนทั้งสิ้น 30 ชุมชน ดังนี้

ตารางที่ 4 : แสดงเขตการเลือกตั้งของชุมชนทั้ง 30 ชุมชน ภายในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม

เขต 1	เขต 2	เขต 3
<ul style="list-style-type: none"> • ชุมชนตักสิลา • ชุมชนศรีสวัสดิ์ 1 • ชุมชนศรีสวัสดิ์ 2 • ชุมชนศรีสวัสดิ์ 3 • ชุมชนปัจฉิมทัศน์ 1 • ชุมชนปัจฉิมทัศน์ 2 • ชุมชนธัญญา 4 • ชุมชนศรีมหาสารคาม • ชุมชนเครือวัลย์ 2 	<ul style="list-style-type: none"> • ชุมชนธัญญา 1 • ชุมชนธัญญา 2 • ชุมชนธัญญา 3 • ชุมชนสามัคคี 1 • ชุมชนสามัคคี 2 • ชุมชนมหาชัย • ชุมชนโพธิ์ศรี 1 • ชุมชนโพธิ์ศรี 2 • ชุมชนนาควิชัย 1 	<ul style="list-style-type: none"> • ชุมชนเครือวัลย์ 1 • ชุมชนนาควิชัย 2 • ชุมชนนาควิชัย 3 • ชุมชนอภิสิทธิ์ 1 • ชุมชนอภิสิทธิ์ 2 • ชุมชนอุทัยทิศ 1 • ชุมชนอุทัยทิศ 2 • ชุมชนอุทัยทิศ 3 • ชุมชนอุทัยทิศ 4 • ชุมชนส่องเหนือ • ชุมชนส่องใต้ • ชุมชนบ้านแมต

2.2.3 โครงสร้างและบุคลากรในการบริหารงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม

เทศบาลเมืองมหาสารคามแบ่งส่วนการบริหารออกเป็น 10 ส่วนและ 1 หน่วยงานเทศพาณิชย์ ได้แก่

1) สำนักปลัดเทศบาล	7) กองสวัสดิการสังคม
2) สำนักการช่าง	8) กองทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวฯ
3) สำนักการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	9) กองกิจการสภา
4) กองคลัง	10) หน่วยงานตรวจสอบภายใน
5) กองการศึกษา	11) สถานธนาฑูบาล
6) กองวิชาการและแผนงาน	

ตารางที่ 5 : แสดงจำนวนบุคลากรของเทศบาลเมืองมหาสารคาม มีดังนี้

ส่วนราชการ	พนักงานเทศบาล			ลูกจ้างประจำ		พนักงานจ้างชั่วคราว		รวม
	สามัญ	ถ่ายโอน	พนักงานครูเทศบาล	เทศบาล	สถานศึกษา	เทศบาล	สถานศึกษา	
สำนักปลัดเทศบาล	20	-	-	4	-	42	-	66
สำนักการช่าง	18	2	-	2	-	59	-	81
สำนักการสาธารณสุข	9	-	-	2	-	80	-	91
กองคลัง	21	-	-	1	-	16	-	38
กองการศึกษา	13	-	181	-	5	6	19	224
กองวิชาการฯ	12	-	-	-	-	9	-	21
กองสวัสดิการสังคม	8	-	-	-	-	3	-	11
กองทะเบียนราษฎรและบัตรฯ	4	-	-	-	-	6	-	10
กองกิจการสภา	3	-	-	-	-	-	-	3
หน่วยงานตรวจสอบภายใน	1	-	-	-	-	-	-	1
สถานธนาบาล	-	-	-	7	-	-	-	7
รวม	109	2	181	16	5	221	19	553

(ที่มา : งานการเจ้าหน้าที่ สำนักปลัดเทศบาล ข้อมูล ณ เดือนมกราคม 2560)

2.2.4 การบริหารรายรับและรายจ่ายในปีงบประมาณที่ผ่านมาเปรียบเทียบกับย้อนหลัง 5 ปี

ตารางที่ 6 : แสดงสถานะการคลังของเทศบาลเมืองมหาสารคาม

ปีงบประมาณ /รายการ	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559
รายรับจริง	342,368,980.36	328,376,604.09	380,173,032.60	394,725,280.79	392,921,793.05
รายจ่ายจริง	305,818,662.32	312,761,730.64	350,247,161.48	325,187,702.15	357,656,959.24

(ที่มา : กองคลัง เทศบาลเมืองมหาสารคาม ข้อมูล ณ เมษายน 2560)

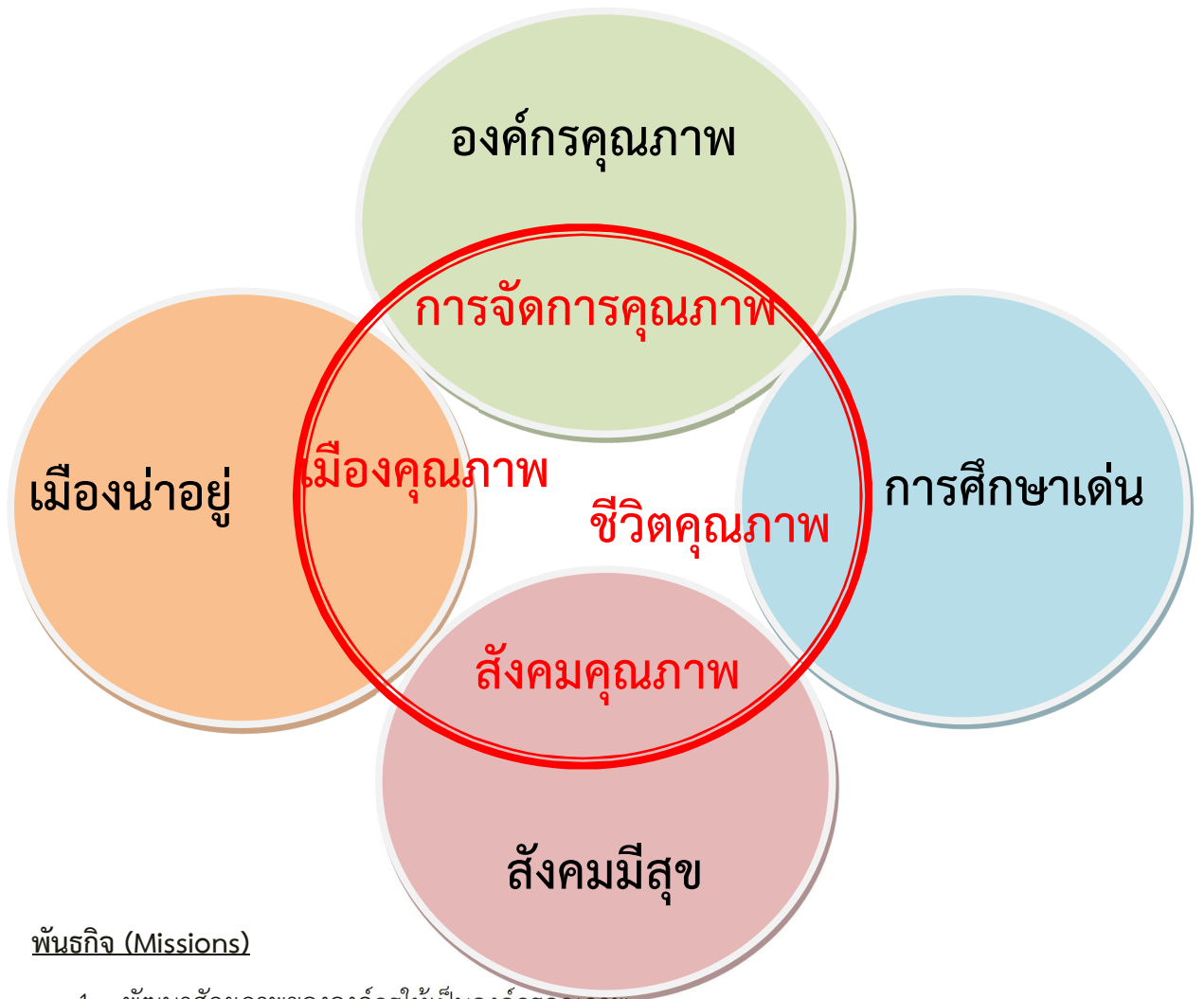
2.3 จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม

ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม 4 ปี (พ.ศ. 2561-2565)

วิสัยทัศน์

“ องค์กรคุณภาพ การศึกษาเด่น
เป็นเมืองน่าอยู่ สู้สังคมเป็นสุข ”

- กำหนดจุดยืนเป็น เมืองคุณภาพ สังคมคุณภาพ ชีวิตคุณภาพ การจัดการคุณภาพ

พันธกิจ (Missions)

1. พัฒนาศักยภาพขององค์กรให้เป็นองค์กรคุณภาพ
2. พัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย รวมทั้งสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้
3. พัฒนาศักยภาพเมืองเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองในอนาคต
4. สร้างสังคมให้มีสุข ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนให้เข้มแข็งและสร้างสรรค์ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

วัตถุประสงค์ (Objectives)

1. เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการองค์กร เพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถขององค์กรให้มีวัฒนธรรมองค์กรในการบริการ และการดำเนินงานอย่างทั่วถึง เสมอภาค และโปร่งใส โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน องค์กรเอกชน และหน่วยงานภาครัฐ
2. เพื่อบริหารจัดการการศึกษาท้องถิ่น ทั้งในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย รวมทั้งสร้างเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้เพื่อให้เป็น เมืองศูนย์กลางการศึกษา
3. เพื่อพัฒนาเมืองให้รองรับการขยายตัวของเมืองในอนาคต เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีอัตลักษณ์เชิงประวัติศาสตร์ มีการจัดการน้ำเสีย การจัดการขยะมูลฝอย การจัดการที่สาธารณประโยชน์ และเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองให้เป็นเมืองสีเขียว (Green City)
4. เพื่อสร้างสังคมให้มีสุข ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนให้เข้มแข็งและสร้างสรรค์ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและสร้างทุนทางสังคม และเศรษฐกิจท้องถิ่น และส่งเสริมสวัสดิการให้ประชาชนอยู่ดีมีสุข มีการพึ่งพาเอื้ออาทร และสมานฉันท์

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา (Goals)

1. บุคลากรมีความรู้ความสามารถ และจิตสำนึกในการบริการประชาชน และพัฒนางานอย่างมีคุณภาพ
2. ประชาชนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้มาตรฐานทั่วถึง สร้างโอกาสการเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกัน มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งอนุรักษ์สืบสานประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น
3. ประชาชนมีสาธารณูปโภคพื้นฐานอย่างทั่วถึง และเพียงพอ การคมนาคมขนส่ง การจราจร มีความสะดวก รวดเร็วและปลอดภัย
4. ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น สร้างสังคมชุมชนเข้มแข็ง เอื้ออาทร และสมานฉันท์ มีคุณภาพชีวิตที่ดี สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ และห่างไกลยาเสพติด

ประเด็นยุทธศาสตร์

- ❖ **ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 1 การพัฒนาศักยภาพองค์กร**
  - แนวทางการพัฒนาที่ 1 พัฒนาศักยภาพบุคลากรสอดรับการเป็นสมาชิกอาเซียน
  - แนวทางการพัฒนาที่ 2 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
  - แนวทางการพัฒนาที่ 3 พัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน
  - แนวทางการพัฒนาที่ 4 เพิ่มความสามารถในการจัดหารายได้
- ❖ **ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 2 การพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม**
  - แนวทางการพัฒนาที่ 1 พัฒนาคุณภาพทางการศึกษาได้มาตรฐานและทั่วถึง ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย โดยให้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น
  - แนวทางการพัฒนาที่ 2 พัฒนาอาคารสถานที่และสร้างเสริมแหล่งเรียนรู้ให้เอื้ออำนวย

- ต่อการเรียนรู้
- แนวทางการพัฒนาที่ 3 พัฒนาสังคมสอดคล้องกับการเป็นสมาชิกที่ดีของประชาคมอาเซียน
- แนวทางการพัฒนาที่ 4 พัฒนาคุณภาพและทักษะชีวิตตามแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- แนวทางการพัฒนาที่ 5 อนุรักษ์และส่งเสริมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ดนตรี และกีฬา
- ❖ ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 3 **การพัฒนาศักยภาพเมือง**
- แนวทางการพัฒนาที่ 1 พัฒนาระบบคมนาคม และการจราจร ที่มีความเหมาะสมกับเมือง
- แนวทางการพัฒนาที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันน้ำท่วม และการบำบัดน้ำเสีย
- แนวทางการพัฒนาที่ 3 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ❖ ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 4 **การพัฒนาสังคมมีสุข และเศรษฐกิจชุมชน**
- แนวทางการพัฒนาที่ 1 พัฒนาคุณภาพการให้บริการสาธารณสุข และคุณภาพชีวิตอย่างทั่วถึง
- แนวทางการพัฒนาที่ 2 การสร้างสังคมเอื้ออาทรและสมานฉันท์
- แนวทางการพัฒนาที่ 3 การเพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจชุมชน ตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง
- แนวทางการพัฒนาที่ 4 ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด อาชญากรรมด้านการจราจรในท้องถิ่น

บทที่ 3

แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พ.ศ. 2561 – 2565

❖ การวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม

3.1 กรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม

(1) ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy)

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

“ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปใน ทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้ง

ภายนอกและภายในทั้งนี้จะต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบเพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

หลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาทโดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรมประกอบการวางแผน การตัดสินใจ และการกระทำ มีหลักพิจารณาอยู่ 5 ส่วน ดังนี้

1) กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัย และวิกฤต เพื่อความมั่นคง และความยั่งยืนของการพัฒนา

2) คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

3) คำนิยาม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ พร้อม ๆ กัน ดังนี้

- ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดี ที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ
- ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ
- การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

4) เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

- เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

- เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วยมีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์และมีความอดทน มีความเพียรใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

5) แนวทางปฏิบัติ/ผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี

(2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)

❖ **วิสัยทัศน์**

“สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง”

❖ **พันธกิจ**

- 1) สร้างสังคมเป็นธรรมและเป็นสังคมที่มีคุณภาพ ทุกคนมีความมั่นคงในชีวิต ได้รับการคุ้มครองทางสังคมที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากรและกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาค ทุกภาคส่วนได้รับการเสริมพลังให้สามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาภายใต้ระบบบริหารจัดการภาครัฐที่โปร่งใส เป็นธรรม
- 2) พัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีคุณธรรม เรียนรู้ตลอดชีวิต มีทักษะและการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย สถาบันทางสังคมและชุมชน มีความเข้มแข็งสามารถปรับตัวรู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง
- 3) พัฒนาศูนย์การผลิตและบริการให้เข้มแข็งและมีคุณภาพบนฐานความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และภูมิปัญญา สร้างความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน ปรับโครงสร้างการผลิตและการบริโภคให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พร้อมสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม
- 4) สร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชน รวมทั้งสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ

❖ **วัตถุประสงค์และเป้าหมาย**

● **วัตถุประสงค์**

- 1) เพื่อเสริมสร้างสังคมที่เป็นธรรมและเป็นสังคมสันติสุข
- 2) เพื่อพัฒนาคนไทยทุกกลุ่มวัยอย่างเป็นองค์รวมทั้งทางกาย ใจ สติปัญญา อารมณ์ คุณธรรม จริยธรรม และสถาบันทางสังคมมีบทบาทหลักในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ

3) เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ คุณภาพ และยั่งยืน มีความเชื่อมโยงกับเครือข่ายการผลิตสินค้าและบริการบนฐานปัญญา นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในภูมิภาคอาเซียน มีความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การเป็นสังคมคาร์บอนต่ำ

4) เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เพียงพอต่อการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ และเป็นฐานที่มั่นคงของการพัฒนาประเทศ

● เป้าหมายหลัก

1) ความอยู่เย็นเป็นสุขและความสงบสุขของสังคมไทยเพิ่มขึ้น ความเหลื่อมล้ำในสังคมลดลง สัดส่วนผู้อยู่ใต้เส้นความยากจนลดลง และดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชันไม่ต่ำกว่า ๕.๐ คะแนน

2) คนไทยมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีสุขภาวะดีขึ้น มีคุณธรรม จริยธรรม และสถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งมากขึ้น

3) เศรษฐกิจเติบโตในอัตราที่เหมาะสมตามศักยภาพของประเทศ ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพรวมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3.0 ต่อปี เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ให้มีไม่ต่ำกว่าร้อยละ 30.0

4) คุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน เพิ่มประสิทธิภาพการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งเพิ่มพื้นที่ป่าไม้เพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศ

● ตัวชี้วัด

1) ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุข ดัชนีความสงบสุข สัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มประชากรที่มีรายได้สูงสุดร้อยละ 10.0 กับกลุ่มที่มีรายได้น้อยร้อยละ 10.0 สัดส่วนผู้อยู่ใต้เส้นความยากจน สัดส่วนแรงงานนอกระบบที่สามารถเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคม และดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชัน

2) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทย ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม สัดส่วนประชากรที่เข้าถึงโครงข่ายคมนาคมและอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา อัตราการป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อ และดัชนีความอบอุ่นของครอบครัว

3) อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อ ผลิตภาพการผลิตรวม อันดับความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

4) คุณภาพน้ำและอากาศ ร้อยละของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ประเทศ และสัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อหัวเปรียบเทียบกับลำดับขั้นการพัฒนาที่แสดงโดยผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว

❖ ยุทธศาสตร์การพัฒนา ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมในสังคม ให้ความสำคัญกับ

1.1) การสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมให้ทุกคนในสังคมไทยควบคู่กับการเสริมสร้างขีดความสามารถในการจัดการความเสี่ยงและสร้างโอกาสในชีวิตให้แก่ตนเอง

1.2) การจัดบริการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิขั้นพื้นฐาน เน้นการสร้างภูมิคุ้มกันระดับปัจเจก และสร้างการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในการพัฒนาประเทศ

1.3) การเสริมสร้างพลังให้ทุกภาคส่วนสามารถเพิ่มทางเลือกการใช้ชีวิตในสังคมและมีส่วนร่วมในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองได้อย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรี

1.4) การสานสร้างความสัมพันธ์ของคนในสังคมให้มีคุณค่าร่วมและตระหนักถึงผลประโยชน์ของสังคม และเสริมสร้างการบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส มีระบบตรวจสอบและการรับผิดชอบที่รัดกุม

2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับ

2.1) การปรับโครงสร้างและการกระจายตัวประชากรให้เหมาะสม

2.2) การพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง มุ่งพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกช่วงวัย

2.3) การส่งเสริมการลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพอย่างเป็นองค์รวม โดยสร้างเสริมสุขภาพคนไทยให้มีความสมบูรณ์แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ

2.4) การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งสร้างกระแสสังคมให้การเรียนรู้เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน มีนิสัยใฝ่รู้ รักการอ่าน

2.5) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม

3) ยุทธศาสตร์ความเข้มแข็งภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหาร และพลังงาน

ให้ความสำคัญ

3.1) การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน

3.2) การเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพการผลิตภาคเกษตร ภาครัฐให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3.3) การสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิต

3.4) การสร้างความมั่นคงในอาชีพและรายได้ให้แก่เกษตรกร มุ่งพัฒนาระบบการสร้างหลักประกันรายได้ของเกษตรกรให้มีความมั่นคงและครอบคลุมเกษตรกร

3.5) การสร้างความมั่นคงด้านอาหารและพัฒนาพลังงานชีวภาพในระดับครัวเรือนและชุมชน โดยส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกต้นไม้และปลูกป่าโดยชุมชนและเพื่อชุมชนเพิ่มขึ้น

3.6) การสร้างความมั่นคงด้านพลังงานชีวภาพเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศและความเข้มแข็งภาคเกษตร

3.7) การปรับระบบบริหารจัดการภาครัฐเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน

4) ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

ให้ความสำคัญ

4.1) การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่มีคุณภาพและยั่งยืน โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ประกอบการ

4.2) การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ให้เป็นพลังขับเคลื่อนการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน เน้นการนำความคิดสร้างสรรค์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพย์สินทางปัญญา วิจัยและพัฒนาไปต่อยอด ถ่ายทอด

4.3) การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพ เท่าเทียม และเป็นธรรม มุ่งพัฒนาตลาดเงิน และตลาดทุน รวมทั้งกำลังแรงงานให้เอื้อต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ

พัฒนาระบบการจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อม พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ของประเทศให้เชื่อมโยงการขนส่งทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ

4.4) การบริหารจัดการเศรษฐกิจส่วนรวมอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการด้านการเงิน โดยดำเนินนโยบายการเงินที่มีความเหมาะสมกับสถานการณ์แวดล้อมและทันต่อเหตุการณ์

5) ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ให้ความสำคัญกับ

5.1) การพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ภายใต้กรอบความร่วมมือในอนุภูมิภาคต่างๆ

5.2) การพัฒนาฐานลงทุนโดยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระดับอนุภูมิภาค มุ่งพัฒนาพื้นที่ในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศให้เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้เป็นฐานการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม การเกษตร และการท่องเที่ยว พัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดนและเมืองชายแดน

5.3) การสร้างความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

5.4) การเข้าร่วมเป็นภาคีความร่วมมือระหว่างประเทศและภูมิภาคภายใต้บทบาทที่สร้างสรรค์

5.5) การสร้างความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจในภูมิภาคด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเคลื่อนย้ายแรงงาน และการส่งเสริมแรงงานไทยในต่างประเทศ

5.6) การมีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการสร้างสังคมนานาชาติที่มีคุณภาพชีวิต ป้องกันภัยจากการก่อการร้ายและอาชญากรรม ยาเสพติด ภัยพิบัติ และการแพร่ระบาดของโรคภัย

5.7) การเสริมสร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างประเทศในการสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมีจริยธรรมและไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

5.8) การเร่งรัดการใช้ประโยชน์จากข้อตกลงการค้าเสรีที่มีผลบังคับใช้แล้ว

5.9) การส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นฐานการลงทุน และการประกอบธุรกิจในเอเชีย

5.10) การปรับปรุงและเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคีการพัฒนาภายในประเทศ ตั้งแต่ระดับชุมชนท้องถิ่น

6) ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับ

6.1) การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

6.2) การปรับกระบวนการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศเพื่อเตรียมพร้อมไปสู่การเป็นเศรษฐกิจและสังคมคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

6.3) การยกระดับขีดความสามารถในการรองรับและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

6.4) การเตรียมความพร้อมรองรับกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ

6.5) การสร้างภูมิคุ้มกันด้านการค้าจากเงื่อนไขด้านสิ่งแวดล้อมและวิกฤตจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

6.6) การเพิ่มบทบาทประเทศไทยในเวทีประชาคมโลกที่เกี่ยวข้องกับกรอบความตกลง และพันธกรณีด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ

6.7) การควบคุมและลดมลพิษ มุ่งลดปริมาณมลพิษทางอากาศ

6.8) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มี ประสิทธิภาพ โปร่งใสและเป็นธรรมอย่างบูรณาการ

(3) ยุทธศาสตร์ประเทศไทย (Country Strategy)

❖ วิสัยทัศน์

“ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขัน คนไทยอยู่ดีกินดี มีความเสมอภาค และเป็นธรรม”

❖ **หลักการของยุทธศาสตร์:** “ต่อยอดรายได้จากฐานเดิม สร้างรายได้จากโอกาสใหม่เพื่อความสมดุล และการพัฒนาอย่างยั่งยืน”

❖ วัตถุประสงค์

1. รักษาฐานรายได้เดิม และสร้างรายได้ใหม่
2. เพิ่มประสิทธิภาพของระบบการผลิต (ต้องผลิตสินค้าได้เร็วกว่าปัจจุบัน)
3. ลดต้นทุนให้กับธุรกิจ (ด้วยการลดต้นทุนค่าขนส่งและโลจิสติกส์)

❖ เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์

1. การเพิ่มรายได้จากฐานเดิม
2. การสร้างรายได้จากโอกาสใหม่
3. การลดรายจ่าย
4. การเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขัน

❖ ยุทธศาสตร์ : ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ คือ

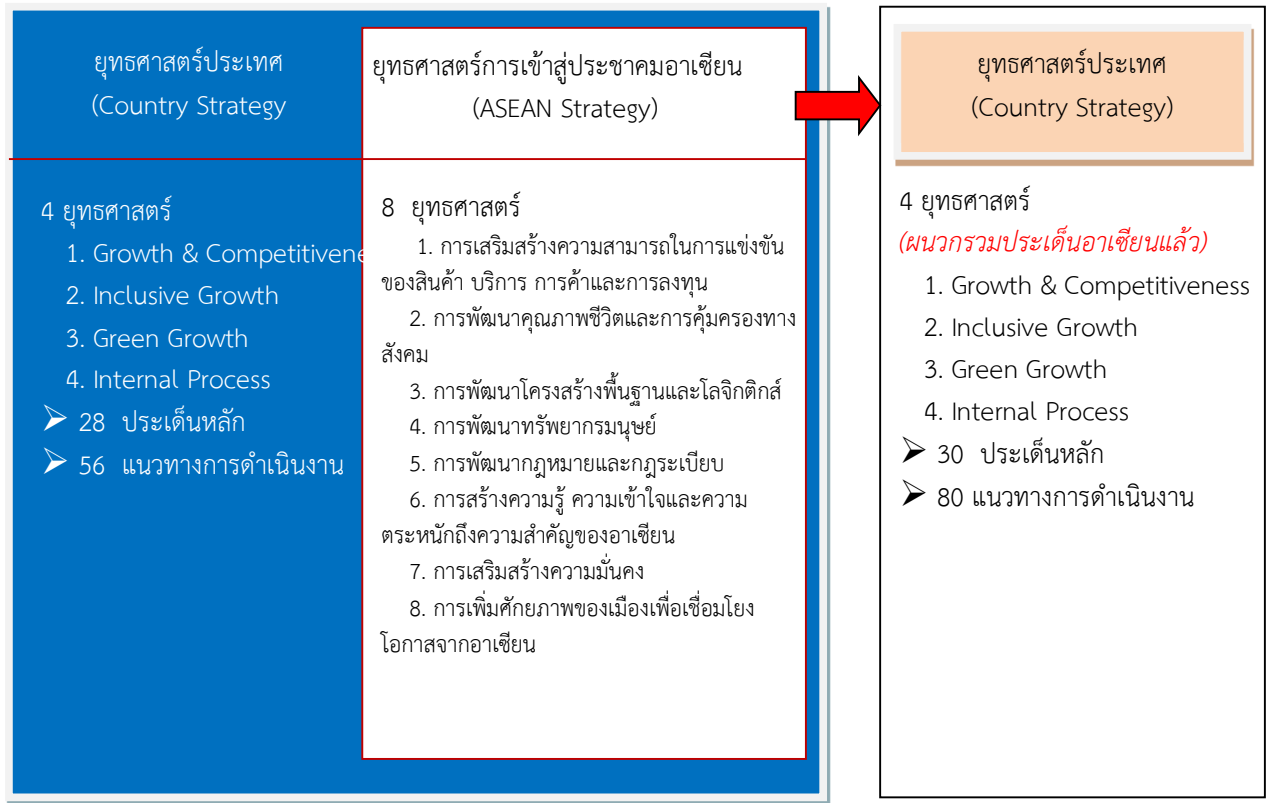
ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศเพื่อหลุดพ้นจากประเทศรายได้ปานกลาง (Growth & Competitiveness)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การลดความเหลื่อมล้ำ (Inclusive Growth)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Growth)

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การสร้างความสมดุลและปรับระบบบริหารจัดการภาครัฐ (Internal Process)

การบูรณาการยุทธศาสตร์ประเทศกับยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

(4) แนวทางการดำเนินงานด้านประชาคมอาเซียนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

❖ ยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย 8 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้า บริการ การค้า และการลงทุน ที่ครอบคลุมตั้งแต่การส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ การอำนวยความสะดวก การตลาด การพัฒนาศักยภาพการแข่งขัน การพัฒนา/ปรับปรุงมาตรฐาน การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการคุ้มครองทางสังคม เพื่อให้ประชาชนได้รับการคุ้มครองทางสังคม มีสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ที่ดีที่มั่นคงปลอดภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ เพื่อให้โครงสร้างพื้นฐาน มีความเชื่อมโยงและมีขีดความสามารถในการรองรับและมีกฎระเบียบที่อำนวยความสะดวกทั้งการค้าและการลงทุน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้มีมาตรฐานการศึกษาอาเซียน รวมทั้งทักษะฝีมือและภาษา โดยนายกรัฐมนตรีย้ำใน 3 ด้าน คือ ภาคการศึกษา ภาคแรงงานและผู้ประกอบการ และภาครัฐ พร้อมมอบหมายให้ ก.พ. เตรียมจัดทำแผนการพัฒนาดังกล่าว เพื่อมารายงานในที่ประชุมครั้งต่อไป

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนากฎหมายและกฎระเบียบ เพื่ออำนวยความสะดวกด้านการค้า การลงทุน รวมทั้งสามารถปกป้องผลประโยชน์และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การสร้างความรู้ ความเข้าใจและความตระหนักถึงความสำคัญ ของอาเซียน เพื่อให้ประชาชนทั่วไป ผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าใจและตระหนักถึงการเป็นประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การเสริมสร้างความมั่นคง เน้นสร้างความร่วมมือ สร้างพันธมิตร การบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนทั้งทางบก ทางทะเล รวมถึงการสร้างปัจจัยสนับสนุนต่างๆ เช่น ฐานข้อมูล

ยุทธศาสตร์ที่ 8 การเพิ่มศักยภาพของเมืองเพื่อเชื่อมโยงโอกาสจากอาเซียน เพื่อให้เมืองมีศักยภาพที่จะเชื่อมโยงกับสมาชิกอาเซียน ทั้งในด้านอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว การลงทุน และการค้าชายแดน ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้เสนอให้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ของเมืองสำคัญในด้านต่างๆ อาทิ เมืองหลวง เมืองเกษตร เมืองอุตสาหกรรม เมืองท่องเที่ยว เมืองการค้าชายแดน ตลอดจน Green City เนื่องจากถือเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการสร้างจุดขาย (branding)

(5) แผนพัฒนาจังหวัดมหาสารคาม (พ.ศ.2561-2565)

❖ วิสัยทัศน์

“เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรและอาหารคุณภาพ ศูนย์กลางบริการทางการศึกษาและวัฒนธรรม ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี”

❖ เป้าประสงค์

- 1) ภาคการเกษตรมีความเข้มแข็งและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับจังหวัด
- 2) การพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดเติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืน
- 3) เป็นศูนย์กลางบริการทางการศึกษาและวัฒนธรรม
- 4) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

❖ ประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ปรับโครงสร้างการผลิตด้านการเกษตรให้เอื้อต่อการผลิต
สินค้าเกษตรและอาหารคุณภาพ

กลยุทธ์ 1 : พัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งพัฒนาปัจจัยการผลิตและกระบวนการผลิต ตั้งแต่ต้นน้ำ – ปลายน้ำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

กลยุทธ์ 2 : ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน

กลยุทธ์ 3 : เสริมสร้างความเข้มแข็งและศักยภาพให้แก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มสหกรณ์การเกษตร

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
และวัฒนธรรม เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ 1 : พัฒนาการคมนาคม การวางผังเมืองเพื่อเชื่อมโยงเส้นทางสายหลักของประเทศและรองรับรถไฟรางคู่ ให้เอื้อต่อการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว

กลยุทธ์ 2 : ส่งเสริมการตลาดและพัฒนาผลิตภาพการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน

กลยุทธ์ 3 : พัฒนาและพัฒนากการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม โดยให้ความสำคัญกับแหล่งโบราณสถาน ศาสนา และประเพณีพื้นบ้าน

กลยุทธ์ 4 : ป้องกัน แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและส่งเสริม อนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นระบบ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมและพัฒนากการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับการเป็นศูนย์กลางบริการทางการศึกษาและวัฒนธรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กลยุทธ์ 1 : บูรณาการพัฒนากคุณภาพการเรียนรู้ การวิจัย และการสร้างองค์ความรู้ทั้งระบบ

กลยุทธ์ 2 : ส่งเสริมการบริการทางวิชาการ วิชาชีพ และทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมสู่ชุมชน

กลยุทธ์ 3 : พัฒนาเครือข่ายสถาบันการศึกษาเพื่อนำไปสู่การเป็นศูนย์กลางการการศึกษาและวัฒนธรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนากคุณภาพชีวิตของประชาชน สู้สังคมเอื้ออาทร และสมานฉันท์

กลยุทธ์ 1 : ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ 2 : พัฒนาทักษะฝีมือแรงงานเพื่อความมั่นคงทางอาชีพ

กลยุทธ์ 3 : ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนากคุณภาพชีวิต

กลยุทธ์ 4 : เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

(6) กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนากขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดมหาสารคาม (พ.ศ.2561-2565)

❖ วิสัยทัศน์

“ท้องถิ่นมหาสารคามการศึกษาก้าวไกล ประชาชนเป็นสุข อยู่รอดปลอดภัย สังคมเข้มแข็ง รู้เท่าทันพัฒนาอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน”

❖ พันธกิจ (Missions)

1. พัฒนากคุณภาพทางการศึกษาและสร้างแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ให้มีความพร้อมต่อประชาชนเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมโลก รวมถึงเพิ่มช่องทางในการเข้าถึงการศึกษาท้องถิ่น

2. พัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในท้องถิ่นให้อยู่ดีกินดี ดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม อยู่รอดปลอดภัย รวมถึงเสริมสร้างศักยภาพสังคม ชุมชน ให้เข้มแข็งและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง
3. ส่งเสริมการผลิตและการบริการ บนพื้นฐานองค์ความรู้ละภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างสร้างสรรค์ พร้อมพัฒนาปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งน้ำสาธารณะ รวมถึงอนุรักษ์คุ้มครองโบราณสถาน สืบสานวัฒนธรรมประเพณีที่ดี การบูรณาการในการพัฒนาจังหวัด
4. พัฒนาและเสริมสร้างประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงสนับสนุนหน่วยงานและการบูรณาการในการพัฒนา

❖ วัตถุประสงค์ (Objectives)

1. เพื่อบริหารจัดการการศึกษาท้องถิ่นและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
2. เพื่อสร้างรายได้ ลดรายจ่ายของประชาชนละสร้างความเข้มแข็งของสังคม ชุมชน
3. เพื่อสร้างความพร้อมโครงสร้างการผลิตและการบริการ
4. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานในจังหวัด

❖ จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา(Goals)

1. การศึกษาท้องถิ่นมีคุณภาพ ประชาชนเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
2. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น พึ่งตนเองได้ สังคม ชุมชนเข้มแข็งและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง
3. ท้องถิ่นมีการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความพร้อมต่อการพัฒนาจังหวัด
4. หน่วยงานท้องถิ่นมีประสิทธิภาพ ทำงานร่วมกันอย่างบูรณาการ

❖ ตัวชี้วัด (Key performance indicators : KPIs)

1. ระดับความสำเร็จในการจัดการศึกษาเป็นร้อยละของสถานศึกษาที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดมหาสารคาม ที่ผ่านการประเมินรับรองมาตรฐานจาก สมศ. หรือ จำนวนแหล่งเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้น (รวมจำนวนแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา)
2. รายได้เฉลี่ยของประชาชนในภาพรวมจังหวัดที่เพิ่มขึ้น ต่อคนต่อปี หรือ ระดับความสำเร็จในพัฒนาศักยภาพของผู้นำชุมชน หมู่บ้าน ตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม
3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของโครงการพัฒนาที่ดำเนินงานจริงประจำปีงบประมาณต่อโครงการพัฒนาที่ปรากฏในปีแรกตามแผนพัฒนาสามปี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ หรือ จำนวนที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดมหาสารคาม
4. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลการตรวจประเมินมาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดมหาสารคาม
5. ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมจังหวัดที่นำแผนพัฒนา หรือ แผนชุมชน ไปสู่การปฏิบัติ ตามเกณฑ์ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด

❖ ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา ประกอบด้วย 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ คือ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ในท้องถิ่น โดยให้ความสำคัญในการบริหารจัดการการศึกษาและพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาในท้องถิ่น ด้วยการเร่งสร้างแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นตลอดจนมุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรบุคคลด้านการศึกษาในท้องถิ่น ด้วยการเพิ่มศักยภาพ ประสิทธิภาพ คุณภาพ ความรู้ ความสามารถ ทักษะสำหรับการเรียน การสอน รวมถึงการปลูกฝังจิตสำนึก และสร้างค่านิยมทางวัฒนธรรม คุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม ให้แก่นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และประชาชน

เป้าประสงค์ระดับยุทธศาสตร์

1. เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถเข้าถึงการบริการทางการศึกษาได้อย่างทั่วถึง
2. เพื่อสร้างความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและประชาคมโลก

กลยุทธ์หรือแนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

1. พัฒนาคุณภาพและบริหารจัดการศึกษา รวมถึงการบริหารทางการศึกษาท้องถิ่น
2. พัฒนาผู้เรียนและผู้สอน รวมถึงบุคลากรทางการศึกษาท้องถิ่น
3. สนับสนุนงานวิชาการและกิจกรรมทางการศึกษาท้องถิ่น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเข้มแข็งของสังคมและชุมชนในท้องถิ่น โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น มุ่งเน้นการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ด้วยการสนับสนุนแนวทางการดำรงชีวิตภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การสนับสนุนแนวทางตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพของผู้นำชุมชน ผู้นำองค์กร กลุ่มและเครือข่ายต่างๆ รวมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงด้วยการสนับสนุนและส่งเสริมกีฬาในทุกระดับการรณรงค์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การป้องกันและลดอุบัติเหตุบนท้องถนน รวมถึงให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติฉุกเฉินหรือภัยพิบัติทางธรรมชาติและผู้ด้อยโอกาสทางสังคมในท้องถิ่น

เป้าประสงค์ระดับยุทธศาสตร์

1. เพื่อเพิ่มรายได้และลดรายจ่ายให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถพึ่งพาตนเองได้
2. เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

กลยุทธ์หรือแนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

1. พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพ
2. เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งในสังคม ชุมชน
3. สนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรม กีฬา และนันทนาการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาโครงการผลิตและสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจในท้องถิ่นโดยให้ความสำคัญต่อกระบวนการ : Upstream midstream downstream (of the process) เช่น ภาคการเกษตรตั้งแต่ระดับต้นน้ำ ด้วยการสนับสนุนปัจจัยพื้นฐานการผลิต ปัจจัยที่เอื้อประโยชน์ต่อกระบวนการผลิตในระดับต้นน้ำจนถึงระบบการตลาดในระดับปลายน้ำ มุ่งเน้นการพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน โครงข่ายคมนาคม แหล่งน้ำ สาธารณะ โบราณสถานและแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ควบคู่ไปกับการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม รวมถึงการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป้าประสงค์ระดับยุทธศาสตร์

จังหวัด

1. เพื่อสร้างรากฐานความมั่นคงทางเศรษฐกิจในท้องถิ่นให้มีความพร้อมต่อการพัฒนา
2. เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC)

กลยุทธ์หรือแนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

1. พัฒนาปัจจัยการผลิตภาคการเกษตร
2. พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งน้ำสาธารณะ โบราณสถานและแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญรวมถึงร่วมจัดการสิ่งแวดล้อม
3. สนับสนุนและส่งเสริม ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรมประเพณี รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประเด็นยุทธศาสตร์ 4. การพัฒนาและเสริมสร้างประสิทธิภาพองค์กร โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติรูปองค์กร การปรับปรุง กฎ ระเบียบ และพัฒนามาตรฐานการทำงาน ด้วยการปรับบทบาทโครงสร้างและกลไกการจัดการ ลดขั้นตอนการควบคุมและสั่งการ โดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเป็นหลัก และสามารถทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นในจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการสร้างเครือข่ายการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน ตลอดจนเพิ่มคุณภาพในการจัดบริการและให้บริการสาธารณะ พร้อมปลูกฝังจิตสำนึกของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม พร้อมกับการตรวจสอบจากภาคประชาชนและยึดถือปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายอย่างเคร่งครัด รวมถึงพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ต่อการพัฒนาท้องถิ่น

เป้าประสงค์ระดับยุทธศาสตร์

1. เพื่อให้การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพ มีความทันสมัย
2. เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรับผิดชอบต่อท้องถิ่นและต่อผลประโยชน์ของประเทศชาติโดยส่วนรวม

กลยุทธ์หรือแนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

1. เสริมสร้างศักยภาพและประสิทธิภาพการทำงาน
2. เสริมสร้างกระบวนการพัฒนาระหว่างหน่วยงานอย่างบูรณาการ
3. สนับสนุนหน่วยงานอื่นในการพัฒนาตามที่กฎหมายกำหนด

3.2 กรอบแนวคิดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(1) แนวคิดกระบวนการแก้ไขปัญหา และความคิดสร้างสรรค์

เริ่มด้วยการทราบว่าปัญหาและความต้องการคืออะไร ปัญหาสาเหตุและที่มาจากอะไร จุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ในการแก้ปัญหาคืออะไร และวิธีการหรือแนวทางแก้ปัญหาคืออะไร ซึ่งต้องใช้ข้อมูลในอดีตและความสามารถในการคาดการณ์อนาคตโดยใช้องค์ความรู้การบริหารยุคใหม่ซึ่งต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นโดยใช้แนวความรู้ความสามารถทั้งที่เป็นทฤษฎีและปรีชาผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ และเป็นการมองอนาคตที่ต้องอาศัยความรู้ที่เกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์เรียนจากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น เรียนรู้จากผู้อื่น โดยอาจศึกษา

เปรียบเทียบกับบทเรียนแห่งความสำเร็จของหน่วยงานอื่น หรืองานวิจัยต่าง ๆ ที่โดดเด่นและวิเคราะห์สถานการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกองค์กร

(2) แนวคิดการมีส่วนร่วม

เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง รวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ และมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของกระบวนการจัดทำแผนตั้งแต่การจัดทำแผนพัฒนา ไปจนถึงการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(3) แนวคิดการตัดสินใจ

ต้องตัดสินใจด้วยการวิเคราะห์ข้อมูล และผสมผสานหลักการตัดสินใจแบบมีเหตุผล เน้นหลักการตัดสินใจเพิ่มขึ้น มุ่งบรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาและประโยชน์ของประชาชน เป็นสำคัญ การวิเคราะห์สถานการณ์ที่ดีและแผนตรงจะเป็นโยชน์ต่อการตัดสินใจและกำหนดใช้การบริหารควรที่จะสามารถที่จะแยกแยะว่าเรื่องใดควรที่จะแก้ปัญหาหรือหลังอยู่บนความคิดสร้างสรรค์เพื่อแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้น และมุ่งสู่วัตถุประสงค์โดยต้องตอบคำถาม **6 W และ 2 H** คือ ทำ ทำไม (Why) ทำอะไร (What) ทำที่ไหน (Where) ทำเมื่อไหร่ (When) ทำโดยใคร (Who) ทำเพื่อใคร (Who) และ ทำอย่างไร (How) ทำเท่าไร(How much)

(4) แนวคิดเกี่ยวกับการประหยัด มีประสิทธิภาพประสิทธิผล และหวังผลสัมฤทธิ์

การประหยัดพิจารณาจากความจำเป็นในการดำเนินงาน และต้องคำนึงถึงความคุ้มค่ากับเงินลงทุนมากที่สุด เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมมากที่สุด กล่าวคือ การบริหารงานโดยใช้ทรัพยากร และงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ได้แก่ การจัดซื้อ – จัดจ้าง ที่มุ่งให้เกิดการประหยัด มีการจัดลำดับขั้นตอนการดำเนินงาน การจัดตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ ทั้งการประหยัดและการมีประสิทธิภาพ เกิดขึ้นอันจะส่งผลถึงผลสัมฤทธิ์ เรียกกันทั่วไปว่า **“RBM”** (Results Based Management) เป็นวิธีการบริหารจัดการที่เป็นระบบที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก มีการวัดผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ฉะนั้นในการดำเนินงานของระบบนี้ จะต้องมีการกำหนดเป้าหมาย และตัวชี้วัดผลงาน (Indicators) สำหรับตรวจสอบความสำเร็จของหน่วยงานเป็นสำคัญ อันจะนำไปสู่การปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานให้ดีขึ้นต่อไป

ดังนั้น การปฏิบัติงานมิใช่เป็นการทำงานเพื่อให้งานเสร็จสิ้นไปแต่เพียงอย่างเดียว จำเป็นต้องใช้หลักวิชาการ การจัดการเข้ามาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับงาน และเกิดคุณค่า ได้แก่

- คุณค่าในด้านการประหยัด หมายถึงการใช้งบประมาณเกิดประโยชน์สูงสุด โดยประหยัดทั้ง คน เงิน วัสดุ สิ่งของและเวลา

- คุณค่าด้านประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึงการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ แต่ผลสำเร็จของงานดังกล่าวนี้อาจไม่ประหยัด หรือมีประสิทธิภาพได้หากใช้หลักการเข้ามาช่วย

- คุณค่าในด้านประสิทธิภาพ(Effectiveness) หมายถึง การทำงานได้สำเร็จไป ตามเป้าหมายที่วางไว้และให้ได้รับประโยชน์สูงสุด โดยใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด และต้องคำนึงถึงความพึงพอใจในผลงานที่ออกมาของผู้ที่เกี่ยวข้อง

- ผลสัมฤทธิ์ หรือการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results Based Management) คือการบริหารที่มุ่งเน้นสัมฤทธิ์ผลขององค์กร เป็นหลักในทุก ๆ ด้าน ซึ่งพิจารณาได้จากผลผลิต แลผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น จริง ตามเป้าหมายที่กำหนด

(5) แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์

เป็นการใช้ปัจจัยและเทคนิคในการบริหาร ช่วยในการตัดสินใจกำหนดแผน กลยุทธ์โดยคำนึงถึงศักยภาพความพร้อมขององค์กร ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยการบริหาร 6 M ปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ และ เทคนิค SWOT Analysis ดังนี้

➤ ปัจจัยการบริหาร 6 M ประกอบด้วย

1. คน (Man) คือ บุคลากรในองค์กร
2. เงิน (Money) คือ งบประมาณขององค์กร
3. ทรัพยากรหรือวัสดุ (Material) คือ วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้
4. ความรู้ด้านการจัดการ (Management) คือ ความรู้เกี่ยวกับการจัดการ
5. วิธีการทำงาน (Method) คือ วิธีหรือขั้นตอนในการทำงาน
6. เวลา (Minute) คือ เวลาในการทำงาน

➤ ปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ ประกอบด้วย

1. ระเบียบ กฎหมายต่างๆ
2. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด อำเภอ เทศบาล
3. ประชาชน

➤ เทคนิค SWOT Analysis ประกอบด้วย

1. การวิเคราะห์จุดแข็ง (Strength = S)
2. การวิเคราะห์จุดอ่อน (Weakness = W)
3. การวิเคราะห์โอกาส (Opportunity = O)
4. การวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค หรือข้อจำกัด (Threat = T)

3.3 การพัฒนาตามนโยบายของนายกเทศมนตรีเมืองมหาสารคาม

ผู้บริหารงานเทศบาลเมืองมหาสารคามมีนโยบายการพัฒนาด้วย 4 คุณภาพ ดังนี้

☞ เมืองคุณภาพ

1. แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนอย่างรวดเร็วทั่วถึงอย่างมีทิศทาง
2. เมืองสง่างาม
3. เมืองปลอดภัย

4. พัฒนาสาธารณสถานให้มาตรฐาน สะอาด สวยงาม

☞ **สังคมคุณภาพ**

1. ด้านศาสนา และ วัฒนธรรม
2. ด้านประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. ด้านสังคมเข้มแข็ง และ เอื้ออาทร

☞ **ชีวิตคุณภาพ**

1. ด้านการศึกษา
2. ด้านการศาสนา
3. ด้านสาธารณสุข
4. ด้านส่งเสริมอาชีพ เศรษฐกิจ รายได้ของประชาชน

☞ **การบริหารจัดการที่มีคุณภาพ**

1. ศูนย์ฮอตไลน์ 24 ชั่วโมง
2. บริหารจัดการมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม
3. พัฒนาระบบการทำงาน อย่างมีประสิทธิภาพ
4. สร้างความเข้มแข็ง และพัฒนาศักยภาพของชุมชน

(7) ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตของเทศบาลเมืองมหาสารคาม (SWOT Analysis) ดังนี้

❖ **จุดแข็ง (Strength : S)**

- (1) เป็นเมืองศูนย์กลางการศึกษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนี้
  - เป็นที่ตั้งของสถาบันการศึกษาที่สำคัญ
  - ประชาชนมีโอกาสในการเรียนรู้มากหลากหลายสถาบัน และสาขาวิชา
  - มีนักเรียน นักศึกษาจำนวนมากจากต่างถิ่นเข้ามาศึกษาในจังหวัด

มหาสารคาม

- (2) มีการขยายตัวเมืองสูงจากการเป็นเมืองศูนย์กลางการศึกษา
  - มีการขยายตัวของที่พัก นักเรียน นักศึกษา ได้แก่ หอพัก อาหารทเมนท์

บ้านเช่า ฯลฯ

- มีการขยายตัวของตลาด ร้านค้า/อาหาร ร้านขายของชำ ฯลฯ

- (3) ศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งของจังหวัด
  - มีการเดินทางจากอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัด และต่างจังหวัดเข้ามาจังหวัด

มหาสารคาม

- (4) วิถีชีวิตผู้คนในสังคม เรียบง่าย ยังคงรักษาวัฒนธรรมประเพณี มีสภาพแวดล้อมและสภาพสังคมที่ดี

- (5) มีรายได้เพิ่มขึ้นจากธุรกิจเกี่ยวกับการศึกษา เช่น หอพัก ร้านอาหาร เป็นต้น

(6) มีบุคลากรเทศบาลเพียงพอในระดับหนึ่งในการปฏิบัติงานตามภารกิจหน้าที่ของเทศบาล

(7) มีภาคประชาชนที่เข้มแข็ง และเข้ามามีบทบาท มีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองเพิ่มขึ้น ทำให้สามารถพัฒนาเมืองได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

❖ จุดอ่อน (Weaknesses : W)

- (1) ปัญหาเมืองศูนย์กลางการศึกษา
  - ปัญหาขยะที่มีปริมาณเพิ่มขึ้น ปัญหาน้ำเสียที่ไม่มีการบำบัดครอบคลุมทุกพื้นที่ ถนนคับแคบ การถมดิน การวางสินค้ากีดขวางการจราจร การจราจรคับคั่งและไม่เคารพกฎจราจร
- (2) ปัญหางบประมาณไม่เพียงพอในการบริหารจัดการท้องถิ่น
  - มีพื้นที่กว้าง ไม่สมดุลกับงบประมาณในการบริหารจัดการ
  - ปัญหาประชากรแฝง ประชากรจร มีจำนวนมาก
  - ปัญหาการจัดการโครงสร้างพื้นฐานไม่ทั่วถึง ครอบคลุมทุกพื้นที่ (ถนน ท่อระบายน้ำ ฯลฯ)
- (3) ปัญหาการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
  - ปัญหาน้ำในคลองและลำน้ำสาธารณะเน่าเสีย
  - ปัญหาการบุกรุกที่สาธารณะ
- (4) ปัญหาอื่นๆ
  - ภารกิจเทศบาลที่มีเพิ่มขึ้น (ตาม พ.ร.บ. กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542)
  - ปัญหาการถมดินของประชาชน
  - ปัญหาการใช้ที่ดิน
  - ปัญหาการจัดระเบียบเมือง การผังเมือง

❖ โอกาส (Opportunities : O)

- (1) การกระจายอำนาจของรัฐให้ท้องถิ่นเพิ่มขึ้น
  - การบริหารจัดการได้อย่างคล่องตัวมากขึ้น
  - ภารกิจที่เกี่ยวข้องประชาชนครอบคลุมมากขึ้น
  - มีงบประมาณเพิ่มขึ้นในการพัฒนาท้องถิ่น
- (2) การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นทำให้ลดความขัดแย้ง สร้างจิตสำนึกร่วมรับผิดชอบ
  - มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชน แผนพัฒนาเทศบาล และการจัดซื้อ-จัดจ้างของเทศบาล
  - งานประเพณีต่าง ๆ ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น
  - มีช่องทางร้องทุกข์ ร้องเรียน เพิ่มมากขึ้น
- (3) การตื่นตัวของท้องถิ่นรองรับ AEC
  - ด้านการศึกษา เทศบาลมีศูนย์อาเซียนในโรงเรียนเทศบาล
  - การจัดการศึกษาโรงเรียนท้องถิ่น
  - การพัฒนาบุคลากรท้องถิ่นเพื่อเตรียมพร้อมรองรับ AEC

- ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนาท้องถิ่นรองรับ AEC
- (4) อื่นๆ

❖ อุปสรรค / ภัยคุกคาม (Threats : T)

- (1) ความไม่แน่นอนของเงินอุดหนุนท้องถิ่นจากรัฐบาล
    - ส่งผลกระทบต่อแผนการพัฒนาเทศบาล
    - ส่งผลกระทบต่อโครงการใหญ่ ๆ โดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม ชยะและน้ำเสีย
  - (2) การถ่ายโอนภารกิจหน้าที่ให้ท้องถิ่นเพิ่มขึ้น ไม่สอดคล้องกับการถ่ายโอนบุคลากรและงบประมาณ
  - (3) ปัญหาการเติบโตของเมืองไม่สอดคล้องกับระเบียบกฎหมายที่ใช้บังคับ หรือปัญหาการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย
    - การควบคุมอาคาร
    - การใช้ประโยชน์ที่ดิน
  - (4) สภาวะโลกร้อนส่งผลให้สภาพภูมิอากาศแปรปรวน ทำให้เกิดภาวะฝนแล้ง น้ำท่วม
  - (5) ปัญหาทางความมั่นคงที่เกิดจากความขัดแย้งทางการเมือง
  - (6) การไหลบ่าของวัฒนธรรมต่างชาติสู่กลุ่มวัยรุ่นผ่านสื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ต ทำให้เกิดปัญหาสังคม และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของวัยรุ่น
- (6) อื่นๆ

❖ **แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พ.ศ. 2561 – 2565)**
เทศบาลเมืองมหาสารคาม

วิสัยทัศน์

“เป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย
ครอบคลุมหน่วยงานทุกระดับ สู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้”

พันธกิจ

1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมตามสภาพของท้องถิ่น
2. พัฒนาการบริหารงาน การจัดการและการบริการประชาชน โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาทดแทนหรือปรับปรุงระบบงานปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. พัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการเสริมสร้างความรู้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชนในท้องถิ่น
4. พัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการส่งเสริมให้เกิดภูมิปัญญาท้องถิ่น
5. พัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนภายใต้วัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
6. พัฒนาบุคลากรในองค์กรและประชาชนในทุกระดับให้สามารถใช้ประโยชน์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายหลัก

1. มีโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพได้มาตรฐานและเหมาะสมกับการใช้งานอย่างเพียงพอและทั่วถึงรวมทั้งมีความมั่นคงปลอดภัยของระบบเครือข่ายและระบบสารสนเทศ
2. มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้มาใช้ในการพัฒนาคณะไปสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้
3. ปรับปรุงระบบคอมพิวเตอร์ ระบบปฏิบัติการ การบริหารและการดูแลรักษาให้มีประสิทธิภาพ
4. พัฒนาระบบการสื่อสารและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต

ยุทธศาสตร์

1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของท้องถิ่น
2. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการภายในองค์กร และการให้บริการกับประชาชน
3. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการภายในองค์กรเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น
4. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการภายในองค์กรเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่น
5. พัฒนาศูนย์วิทยากรบุคคลเพื่อการทำงานภายใต้วัฒนธรรมอิเล็กทรอนิกส์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของท้องถิ่น

“พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานระบบคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่าย และระบบสื่อสารข้อมูลให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องท้องถิ่นเหมาะสมกับการใช้งาน สนับสนุนการทำงานร่วมกันของหน่วยงานภายใน และสามารถต่อเชื่อมกับหน่วยงานภายนอก เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารและการบริการประชาชน”

เป้าหมาย

1. มีระบบคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมต่อการใช้งานตามสภาพความพร้อมของท้องถิ่น
2. มีระบบเครือข่ายเชื่อมโยงหน่วยงานภายในของท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพ น่าเชื่อถือมีเสถียรภาพการทำงานและมีความมั่นคงในเรื่องข้อมูลข่าวสาร
3. มีระบบเครือข่ายสื่อสารข้อมูลท้องถิ่นกับท้องถิ่นอื่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และหน่วยงานภายนอกอื่นๆ

แผนงานและกิจกรรม

1. พัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมตามสภาพของท้องถิ่น
2. พัฒนาระบบเครือข่ายเพื่อเชื่อมโยงหน่วยงานภายในของท้องถิ่น
3. พัฒนาระบบเครือข่ายและการสื่อสารข้อมูลเพื่อเชื่อมโยงท้องถิ่นกับหน่วยงานภายนอก
4. พัฒนาระบบเครือข่ายและการสื่อสารข้อมูลให้ครอบคลุมทั่วถึงในท้องถิ่น เพื่อประชาชนในท้องถิ่นสามารถรับบริการ สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ได้อย่างทั่วถึง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการภายในองค์กร และ การให้บริการกับประชาชน

“พัฒนาการบริหาร การจัดการ โดยการนำ ICT เข้ามาทดแทนหรือปรับปรุงระบบงานปัจจุบัน ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ให้เกิดบูรณาการและเอกภาพในระบบข้อมูล การวางแผน การประสานงาน การจัดสรรงบประมาณ ลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน รวมทั้งนำ ICT มาใช้ในการให้บริการแก่ประชาชนให้ดีขึ้น ซึ่งจะสร้างคุณค่าให้แก่ประชาชนและผู้ประกอบการในด้านความสะดวกรวดเร็วในการใช้บริการ รวมถึงความโปร่งใส ตรวจสอบได้ อันจะสนับสนุนบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่น”

เป้าหมาย

1. ทุกหน่วยงานภายในแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนใช้สารสนเทศร่วมกันผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้
2. มีระบบสารสนเทศพื้นฐานสำหรับการบริหารงานได้แก่ ระบบสารสนเทศ และระบบจัดเก็บเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ บริหารงานบุคคล พัสดุ งบประมาณ การเงิน บัญชี
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถให้บริการพื้นฐานแก่ประชาชนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบ One Stop Service รวมทั้งสามารถให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการชำระค่าธรรมเนียมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

4. มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานของรัฐอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อรองรับการให้บริการประชาชน

แผนงานและกิจกรรม

1. พัฒนาฐานข้อมูลของท้องถิ่นโดยกำหนดมาตรฐานที่เกี่ยวกับข้อมูลและการสื่อสาร เพื่อให้ทุกหน่วยงานใช้ข้อมูลร่วมกันและแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. พัฒนาระบบบริหารงานท้องถิ่นอิเล็กทรอนิกส์ (e-Local Admin) ซึ่งได้แก่ระบบสารสนเทศและระบบการเชื่อมโยงข้อมูลภายในเมือง เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร (MIS) การบริหารงานของหน่วยงาน (back office) และการบริการประชาชน (front office)

3. พัฒนาระบบข้อมูลภูมิสารสนเทศ (Geographic Information System : GIS) ของท้องถิ่นที่ทันสมัยและนำมาใช้งานกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมรวมถึงการบริหารจัดการทรัพยากร การป้องกันภัยพิบัติต่างๆ แบบบูรณาการ

4. พัฒนาศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารและบริการของท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและการบริการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว

5. จัดตั้งผู้ดูแลหรือหน่วยงานรับผิดชอบในการวางแผน ส่งเสริม พัฒนาบำรุงรักษาและหาข้อมูล และปรับปรุงข้อมูล ดำเนินการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้สอดคล้องกับแผนแม่บท ICT

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการภายในองค์กร เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น

“ส่งเสริมให้ประชาชนใช้ประโยชน์จากสารสนเทศที่เหมาะสม เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบและสามารถเข้าถึงข้อมูลและการบริการการศึกษา สาธารณสุข การบริการด้านรักษาความปลอดภัย การคมนาคมและสันติภาพ อย่างทั่วถึง รวดเร็วและทันการ”

เป้าหมาย

1. มีการนำ ICT มาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาด้านสังคม เช่น สาธารณสุข การศึกษาเรียนรู้ของประชาชน

2. ครูและนักเรียนในท้องถิ่นสามารถเข้าถึงและใช้ ICT เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้

3. มีศูนย์บริการสารสนเทศชุมชนครบทุกชุมชน

4. มีการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ประชาชนในท้องถิ่น

5. มีบริการ เผยแพร่ข้อมูลและรับเรื่องราวร้องทุกข์ ผ่านระบบ Internet แก่ประชาชนในท้องถิ่น ในบริเวณสาธารณะ หน่วยงาน ห้องสมุด และศูนย์การค้า

แผนงานและกิจกรรม

1. อบรมบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถใช้สื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. พัฒนา Internet ชุมชน

3. พัฒนาระบบการให้บริการข้อมูล และรับเรื่องราวร้องทุกข์

4. พัฒนาศูนย์ความรู้ท้องถิ่น
5. พัฒนาระบบ e-Learning
6. จัดทำระบบเพื่อการเผยแพร่ข้อมูล

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการภายในองค์กร เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่น

“ เพิ่มศักยภาพด้านเศรษฐกิจโดยการใช้ ICT ในการดำเนินงานด้านต่างๆ ”

เป้าหมาย

1. มี Web Directory สำหรับผู้ผลิตสินค้าและผู้ให้บริการในท้องถิ่น
2. มีการจัดอบรมการใช้ ICT แก่ผู้ผลิตสินค้าและผู้ให้บริการในท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง
3. ข้อมูลการแก้ไขปัญหาความยากจน

แผนงานและกิจกรรม

1. พัฒนาจัดทำ Local Business Web Directory
2. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดอบรม ICT สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้ผลิตสินค้า รวมทั้งเกษตรกรในท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : พัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อการทำงานภายใต้วัฒนธรรมอิเล็กทรอนิกส์

“ พัฒนาความรู้ให้กับบุคลากรของท้องถิ่น ทั้งในระดับผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งประชาชนในท้องถิ่น ให้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า”

เป้าหมาย

1. ฝึกอบรมบุคลากรของท้องถิ่นให้มีความรู้ความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมเพื่อตอบสนองภารกิจของตน
2. กำหนดแนวทางการฝึกอบรมให้มีความเหมาะสมกับบุคลากรในแต่ละระดับ และสายงาน โดยพิจารณาจากหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละบุคลากร เช่น บุคลากรระดับผู้บริหาร บุคลากรสายปฏิบัติการ เป็นต้น
3. การส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการใช้บริการระบบสารสนเทศที่จำเป็นของท้องถิ่น

แผนงานและกิจกรรม

1. ฝึกอบรมบุคลากรด้านการบริหารและจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. โครงการฝึกอบรมทักษะพื้นฐานในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ
3. โครงการฝึกอบรมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเฉพาะทาง
4. โครงการฝึกอบรมความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสนับสนุนการปฏิบัติงาน
5. พัฒนาบุคลากรของท้องถิ่นให้ความรู้ด้าน ICT อย่างเหมาะสมและต่อเนื่องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีอยู่ตลอดเวลา

● แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมหลัก

ยุทธศาสตร์	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรมหลัก	ระดับความพร้อม เทศบาล				ตัวชี้วัด	ระยะเวลาดำเนินการ(ปีงบประมาณ)					หมายเหตุ/ งบประมาณ/ หน่วยรับผิดชอบ
		เตรียม การ	เริ่ม ต้น	ปาน กลาง	สูง		2560	2561	2562	2563	2564	
1.พัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานด้าน เทคโนโลยี สารสนเทศและ การสื่อสารของ ท้องถิ่น (TongTinNet)	<u>แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน</u> <u>เครือข่ายสารสนเทศ</u> 1) โครงการพัฒนาระบบ เครือข่ายเทศบาล 2) โครงการจัดหาเครื่อง คอมพิวเตอร์แม่ข่าย 3) โครงการจัดหาเครื่อง คอมพิวเตอร์ลูกข่าย	/	/	/				/	/	/	สำนักปลัด	
								/		/	สำนักปลัด สำนักปลัด	

4.2 แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมหลัก (ต่อ)

ยุทธศาสตร์	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรมหลัก	ระดับความพร้อม เทศบาล				ตัวชี้วัด	ระยะเวลาดำเนินการ (ปีงบประมาณ)					หมายเหตุ/ งบประมาณ/ หน่วย รับผิดชอบ	
		เตรียม การ	เริ่ม ต้น	ปาน กลาง	สูง		2560	2561	2562	2563	2564		
2.พัฒนา ICT เพื่อ การบริหาร จัดการ และการให้บริการ	<u>แผนพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อ การบริหารจัดการ</u> 1) โครงการพัฒนาระบบ สารสนเทศเพื่อการบริหารงาน เทศบาลระยะที่ 1 2) โครงการพัฒนาระบบ สารสนเทศเพื่อการบริหารงาน เทศบาลระยะที่ 2 3) โครงการระบบสำนักงาน อัตโนมัติ 4) โครงการพัฒนาระบบ สารสนเทศสำหรับผู้บริหาร	/	/	/	/	- การบริหารจัดการเป็นไปอย่าง มีประสิทธิภาพและโปร่งใส - มีระบบสารสนเทศที่สามารถ ใช้งานร่วมกันได้ทุกหน่วยงาน - มีระบบสำนักงานอัตโนมัติ - มีระบบสารสนเทศสำหรับ ผู้บริหาร ลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน และการใช้กระดาษอันจะเป็น หนทางไปสู่การทำงานแบบไร้ กระดาษ			/			/	สำนักปลัด สำนักปลัด สำนักปลัด สำนักปลัด
	<u>แผนพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อ การให้บริการ</u> 1) โครงการพัฒนาระบบแผนที่ ภาษีและการจัดเก็บรายได้			/		- มีระบบแผนที่ภาษีและ ทะเบียนทรัพย์สิน			/				กองคลัง

	2) โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริการจุดเดียว (One stop service)	/				- มีระบบทะเบียนสถานประกอบการและมีระบบฐานข้อมูลทะเบียนผู้ประกอบการค้าตลาดสดและแผงลอย					/	ทุกสำนัก/กอง
--	--	---	--	--	--	---	--	--	--	--	---	--------------

4.2 แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมหลัก (ต่อ)

ยุทธศาสตร์	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรมหลัก	ระดับความพร้อม เทศบาล				ตัวชี้วัด	ระยะเวลาดำเนินการ (ปีงบประมาณ)					หมายเหตุ/ งบประมาณ/ หน่วย รับผิดชอบ
		เตรียม การ	เริ่ม ต้น	ปาน กลาง	สูง		2560	2561	2562	2563	2564	
2.พัฒนา ICT เพื่อ การบริหาร จัดการ และการให้บริการ (ต่อ)	<u>แผนพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศ ท้องถิ่น</u> 1) โครงการสำรวจและจัดทำ ข้อมูลภูมิศาสตร์พื้นฐาน (FGDS) 2) โครงการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานด้าน GIS เพื่องานบริหาร และบริการ			/		- มีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ ทางภูมิศาสตร์ของเทศบาลที่ใช้ สนับสนุนการปฏิบัติการของ หน่วยงานต่างๆ ของเทศบาล และส่งผ่านไปยังศูนย์ปฏิบัติการ ที่เกี่ยวข้อง - มีระบบสารสนเทศเพื่อ สนับสนุนการตัดสินใจและการ ติดตามประเมินผลการ ดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ ของเทศบาลให้กับผู้บริหารและ มีระบบงานสารสนเทศทาง ภูมิศาสตร์ที่สามารถตอบสนอง ต่อความต้องการใช้ข้อมูลเชิง พื้นที่และข้อเท็จจริงทาง กายภาพของเทศบาล พร้อม คู่มือระบบงานคู่มือการใช้		/	/		/	กองช่าง
				/			/	/	/	/		กองช่าง

						ระบบงาน GIS ในสื่อที่เหมาะสม					
--	--	--	--	--	--	------------------------------	--	--	--	--	--

4.2 แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมหลัก (ต่อ)

ยุทธศาสตร์	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรมหลัก	ระดับความพร้อม เทศบาล				ตัวชี้วัด	ระยะเวลาดำเนินการ (ปีงบประมาณ)					หมายเหตุ/ งบประมาณ/ หน่วย รับผิดชอบ
		เตรียม การ	เริ่ม ต้น	ปาน กลาง	สูง		2560	2561	2562	2563	2564	
3. พัฒนา ICT เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนในท้องถิ่น	<u>แผนพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการประชาสัมพันธ์งานเทศบาล</u> 1) โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและติดตามเรื่องราวร้องทุกข์				/	- ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของเทศบาลได้ง่ายขึ้น - มีระบบสารสนเทศในการบริหารและจัดการข้อมูลที่ต้องการประชาสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ - พัฒนาเว็บไซต์สำหรับประชาสัมพันธ์ข้อมูล - เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ข้อมูลทรัพยากรป่าไม้สู่สาธารณชน	/	/	/	/		สำนักปลัด

4.2 แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมหลัก (ต่อ)

ยุทธศาสตร์	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรมหลัก	ระดับความพร้อม เทศบาล				ตัวชี้วัด	ระยะเวลาดำเนินการ (ปีงบประมาณ)					หมายเหตุ/ งบประมาณ/ หน่วย รับผิดชอบ
		เตรียม การ	เริ่ม ต้น	ปาน กลาง	สูง		2560	2561	2562	2563	2564	
3. พัฒนา ICT เพื่อ ยกระดับคุณภาพ ชีวิตของชุมชนใน ท้องถิ่น (ต่อ)	<u>แผนพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อ</u> <u>การพัฒนาด้านสังคม</u> 1) โครงการพัฒนาระบบ ฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาเทศบาล 2) โครงการอินเทอร์เน็ตชุมชน 3) โครงการพัฒนาระบบ สารสนเทศเพื่องานสุขภาพ อนามัย สิ่งแวดล้อมและการ ป้องกัน สาธารณสุข			/	/	มีระบบสารสนเทศเพื่อการ พัฒนาท้องถิ่น โดยจัดทำ ฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่น - จัดทำระบบอินเทอร์เน็ตชุมชน สำหรับการสื่อสารและเป็น แหล่งความรู้ของชุมชนหรือใช้ ICT เป็นช่องทางสื่อสารระหว่าง อปท.กับชุมชน - มีระบบสารสนเทศให้บริการ ทางด้านสาธารณสุข ฐานข้อมูล การกำจัดขยะสิ่งปฏิกูลและการ กำจัดน้ำเสีย รวมถึงฐานข้อมูล ชุมชน/ครอบครัว และปัญหา เสพติด	/	/	/	/		ทุกสำนัก/กอง สำนักปลัด กองสาธารณสุข ฯ และสำนักปลัด

4.2 แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมหลัก (ต่อ)

ยุทธศาสตร์	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรมหลัก	ระดับความพร้อม เทศบาล				ตัวชี้วัด	ระยะเวลาดำเนินการ (ปีงบประมาณ)					หมายเหตุ/ งบประมาณ/ หน่วย รับผิดชอบ
		เตรียม การ	เริ่ม ต้น	ปาน กลาง	สูง		2560	2561	2562	2563	2564	
3. พัฒนา ICT เพื่อ ยกระดับคุณภาพ ชีวิตของชุมชนใน ท้องถิ่น (ต่อ)	<u>แผนพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อ</u> <u>การเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชน</u> 1) โครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ เทศบาล (Local Learning Center)			/		- ใช้ ICT เป็นช่องทางสื่อสาร ระหว่าง อปท.กับชุมชน โดยมี ศูนย์เรียนรู้ท้องถิ่น หรือ e- learning, ระบบห้องสมุด, ระบบ ฐานข้อมูลภูมิปัญญาชาวบ้าน	/	/	/		/	ทุกสำนัก/กอง
	2) โครงการพัฒนาระบบ e- Learning เทศบาล			/		- ขยายโอกาสการเข้าถึง แหล่งข้อมูลข่าวสารของ ประชาชน	/	/	/		/	ทุกสำนัก/กอง
	3) โครงการพัฒนาฐานข้อมูล ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น			/		- ใช้ ICT ในการเผยแพร่ข้อมูล		/	/		/	กองการศึกษา สำนักปลัด

4.2 แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมหลัก (ต่อ)

ยุทธศาสตร์	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรมหลัก	ระดับความพร้อม เทศบาล				ตัวชี้วัด	ระยะเวลาดำเนินการ (ปีงบประมาณ)					หมายเหตุ/ งบประมาณ/ หน่วย รับผิดชอบ
		เตรียม การ	เริ่ม ต้น	ปาน กลาง	สูง		2560	2561	2562	2563	2564	
3. พัฒนา ICT เพื่อ ยกระดับคุณภาพ ชีวิตของชุมชนใน ท้องถิ่น (ต่อ)	<u>แผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อโรงเรียนในชุมชน</u> 1) โครงการพัฒนาระบบ สารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียน			/		- จัดทำระบบบริหารการศึกษา (ระบบรับสมัคร, ทะเบียนประวัติ , งานทะเบียน, การจัดทำรายงานสอน , ระบบจัดเก็บประวัติสุขภาพ) จัดทำระบบบริหารโรงเรียน		/	/	/		กองการศึกษา
	2) โครงการอินเทอร์เน็ตโรงเรียน			/					/	/		กองการศึกษา
4. พัฒนา ICT เพื่อ ส่งเสริมเศรษฐกิจ ท้องถิ่น	<u>แผนพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อ ส่งเสริมเศรษฐกิจและการ ท่องเที่ยว</u> 1) โครงการจัดทำฐานข้อมูลแหล่ง ท่องเที่ยว			/		- มีศูนย์รวมข้อมูลการท่องเที่ยว ของอปท. ที่ให้บริการ นักท่องเที่ยวอย่างสะดวก รวดเร็วไม่จำกัดเวลาและ สถานที่ผ่านทางสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ รวมถึงมี การเชื่อมโยงข้อมูลการ ท่องเที่ยวของอปท. กับ ผู้ประกอบการและมีหน่วยงาน		/	/	/		สำนักปลัด

						รับผิดชอบปฏิบัติงานอย่างถาวร					
--	--	--	--	--	--	------------------------------	--	--	--	--	--

4.2 แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมหลัก (ต่อ)

ยุทธศาสตร์	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรมหลัก	ระดับความพร้อม เทศบาล				ตัวชี้วัด	ระยะเวลาดำเนินการ (ปีงบประมาณ)					หมายเหตุ/ งบประมาณ/ หน่วย รับผิดชอบ
		เตรียม การ	เริ่ม ต้น	ปาน กลาง	สูง		2560	2561	2562	2563	2564	
5. พัฒนาศูนย์ฯ บุคคลเพื่อ การทำงานภายใต้ วัฒนธรรม อิเล็กทรอนิกส์ (e-Culture)	<u>แผนพัฒนาศูนย์ฯบุคคลเพื่อ</u> <u>การทำงานภายใต้วัฒนธรรม</u> <u>อิเล็กทรอนิกส์ (e-Culture)</u> 1) โครงการฝึกอบรมบุคลากร ระดับผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 2) โครงการฝึกอบรมบุคลากรด้าน บริหารและจัดการ 3) โครงการฝึกอบรมบุคลากรด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ			/			/	/	/		สำนักปลัด	
				/			/	/	/		สำนักปลัด	
				/			/	/	/		สำนักปลัด	

บทที่ 4

การบริหารจัดการและการติดตามประเมินผลแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร พ.ศ. 2561 - 2565

การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารนั้น เป็นการดำเนินการ เพื่อให้การนำเทคโนโลยีและการสื่อสารเกิดความคุ้มค่าและได้นำประโยชน์สูงสุด ส่วนการประเมินผลที่ได้รับจากการนำเทคโนโลยีและการสื่อสารมาใช้นั้นเป็นส่วนช่วยในการวางแผนปรับปรุงเพื่อให้การใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

องค์กรต่างๆ จึงได้มีการกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับองค์กรของตนเอง การจัดตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารก็เป็นวิธีปฏิบัติที่องค์กรจำนวนมากนำมาใช้และได้ผลเป็นอย่างดีเพราะบุคลากรในหน่วยงานต่างๆ ได้มีส่วนเกี่ยวข้องและรับผิดชอบร่วมกัน

ดังนั้นการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ที่ต้องการให้การดำเนินการต่างๆ มีประสิทธิภาพสูงขึ้น จึงได้มีการกำหนดโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอย่างเป็นรูปธรรม

1. การบริหารจัดการ

ในการบริหารจัดการและการวัดประเมินผลแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ว่าประสบผลสำเร็จดังเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่นั้น ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศของเทศบาลเมืองมหาสารคาม รับผิดชอบในการบริหารแผนในภาพรวม โดยให้ผู้บริหาร หัวหน้าส่วนราชการ ของแต่ละสำนัก/กอง ทำหน้าที่กำกับดูแลงานด้าน ICT ของแต่ละส่วนราชการ และกำหนดให้แต่ละสำนัก/กอง รายงานผลการดำเนินงานต่อ ผู้บังคับบัญชาตามสายงานที่ขึ้นตรง

คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ประกอบด้วย สมาชิกสภาเทศบาลและข้าราชการ ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย เสนอแนะแผนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ให้คำปรึกษาแนะนำการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานภายในและหน่วยงานอื่นภายนอก ตลอดจนกำกับงานทางวิชาการที่เกี่ยวกับการพัฒนาระบบการบริหารงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม พร้อมทั้งวางระเบียบเกี่ยวกับระบบคอมพิวเตอร์ ระบบข้อมูลและการวางแผนระบบงานในอนาคต

2. การติดตามประเมินผล

การติดตามผลในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ ICT ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม สามารถประเมินและติดตามจากการรวบรวมข้อมูลและผลลัพธ์จาก ส่วนย่อยคือการติดตามและประเมินผลจากตัวชี้วัดที่ใช้วัดผลสำเร็จของแผนแม่บท ICT ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม

ตัวชี้วัดที่ใช้วัดผลสำเร็จของแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ในภาพรวมหรือวัดผลกระทบสุดท้ายของการพัฒนา กำหนดได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ ICT ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม	ตัวชี้วัด
ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> - มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนการดำเนินการต่างๆ เพิ่มมากขึ้นและสามารถตรวจสอบได้ - ผู้ใช้บริการมีความเชื่อมั่น ความเป็นธรรม โปร่งใส ในการบริหาร จัดการ - ความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการข้อมูลและระบบ สารสนเทศอยู่ในเกณฑ์ระดับดี
ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสารเพื่อการบริหารจัดการภายใน องค์กร และ การให้บริการกับ ประชาชน	<ul style="list-style-type: none"> - ปริมาณข้อมูลในทุกฐานข้อมูลเพิ่มขึ้น - เทศบาลเมืองมหาสารคามมีศูนย์สารสนเทศที่สมบูรณ์และ ทันสมัย - รูปแบบการดำเนินการต่างๆ อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น ขึ้น เพื่อรองรับการเป็นท้องถิ่นอิเล็กทรอนิกส์
ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการ ภายในองค์กร เพื่อยกระดับคุณภาพ ชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> - บุคลากรของท้องถิ่นมีทัศนคติที่ดีและมีความต้องการใช้ ICT ในการปฏิบัติภารกิจเพิ่มมากขึ้น - บุคลากรของท้องถิ่นสามารถพัฒนาศักยภาพเป็นผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้านเพิ่มมากขึ้น - สังคมภายในท้องถิ่นเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้
ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสารเพื่อการบริหารจัดการภายใน องค์กร เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่นผ่าน ระบบอิเล็กทรอนิกส์มีเพิ่มขึ้น - ท้องถิ่นมีการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานภายนอกเพิ่มมากขึ้น - ความพึงพอใจในการรับข้อมูลข่าวสารของประชาชนดียิ่งขึ้น
ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อการ ทำงานภายใต้วัฒนธรรม อิเล็กทรอนิกส์	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนบุคลากรของท้องถิ่นทุกระดับได้ผ่านการฝึกอบรมใน หลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีจำนวนมากขึ้น - บุคลากรของท้องถิ่น มีขีดความสามารถในการใช้ ICT ในการ ปฏิบัติภารกิจเพิ่มมากขึ้น - บุคลากรของท้องถิ่นมีความพึงพอใจในงานและผลงานของตนเอง เพิ่มมากขึ้น

แผนงาน/โครงการที่รองรับแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พ.ศ . 2561-2565

ยุทธศาสตร์	โครงการ	วัตถุประสงค์ของโครงการ	ตัวชี้วัด	ปีงบประมาณ					หน่วยงานรับผิดชอบ
				2561	2562	2563	2564	2565	
1. โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของท้องถิ่น	1) โครงการอบรมคอมพิวเตอร์พื้นฐานและการใช้งานอินเทอร์เน็ต	เพื่ออบรมให้ความรู้การใช้คอมพิวเตอร์พื้นฐานและฝึกปฏิบัติการใช้คอมพิวเตอร์	สมาชิกสภาเทศบาล อสม. กรรมการชุมชน และประชาชนสมาชิกโรงเรียนผู้สูงอายุ ชีวิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ต	/		/	/	/	กองวิชาการและแผนงาน
	2)โครงการจัดซื้อครุภัณฑ์และคอมพิวเตอร์โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ DLIT	เพื่อจัดหาครุภัณฑ์การศึกษา เพื่อการเรียนการสอนสำหรับสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม	ครุภัณฑ์และคอมพิวเตอร์โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเทคโนโลยีสารสนเทศ DLIT สำหรับสถานศึกษา				/		กองการศึกษา
	3) โครงการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์สำนักงาน	เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการให้บริการประชาชน	ประชาชนได้รับความพึงพอใจในการใช้บริการ	/	/	/	/	/	ทุกสำนัก/กอง

2. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการภายในองค์กรและการให้บริการกับประชาชน	1) โครงการก่อสร้างห้องปฏิบัติการศูนย์บริการข้อมูลประชาสัมพันธ์และ one stop servive	เพื่อให้มีห้องปฏิบัติการงานประชาสัมพันธ์ส่วนหน้า	ปรับปรุงห้องปฏิบัติการศูนย์บริการข้อมูลและ one stop servive				/		กองวิชาการและแผนงาน
	2) โครงการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการใช้งานทันสมัยและมีประสิทธิภาพ	ได้ใช้บริการอินเทอร์เน็ต			/		/	กองคลัง
	3) โครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม	เพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ	โรงเรียนสังกัดเทศบาลได้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตจำนวน 7 แห่ง		/	/	/	/	กองการศึกษา
3. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการภายในองค์กรเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น	1) โครงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการการศึกษาอิเล็กทรอนิกส์ของเทศบาลเมืองมหาสารคามเพื่อเข้าสู่ประเทศไทย 4.0	เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาอิเล็กทรอนิกส์ของเทศบาลเมืองมหาสารคามสู่ประเทศไทย 4.0	มีระบบการบริหารจัดการศึกษาอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเข้าสู่ประเทศไทย 4.0 ระดับเทศบาลและระดับสถานศึกษา		/	/	/	/	กองการศึกษา

4. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการภายในองค์กรเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่น	1)โครงการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด(CCTV) ภายในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม	เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากอุบัติเหตุจากการใช้รถใช้ถนนและเก็บข้อมูลในการตรวจสอบความปลอดภัยในทรัพย์สินของประชาชน	ได้รับการติดตั้งจำนวน 30 จุด						สำนักงานช่าง
	2)โครงการประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้วัฒนธรรมสถานที่สำคัญและส่งเสริมการท่องเที่ยว	จัดกิจกรรมเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เช่น เว็บไซต์ Facebook ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวิถีชุมชน	จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวประชาชนได้รับความพึงพอใจ	/	/	/			กองวิชาการและแผนงาน
	3)โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดมหาสารคาม	ส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดมหาสารคามเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและสร้างรายได้ให้ประชาชนในท้องถิ่นจังหวัดมหาสารคาม เผยแพร่ข้อมูลผ่านช่องทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ช่องทางออนไลน์ต่างๆ	จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวประชาชนได้รับความพึงพอใจ ดึงดูดนักท่องเที่ยว	/	/	/			กองวิชาการและแผนงาน

<p>5. พัฒนารัพยากรบุคคลเพื่อการ ทำงานภายใต้ วัฒนธรรม อิเล็กทรอนิกส์</p>	<p>1)โครงการพัฒนาเทศบาลเมือง มหาสารคามสู่เมืองอัจฉริยะที่ ยั่งยืน (Smart City)</p>	<p>เพื่อพัฒนาพื้นที่ในเขตเทศบาล เมืองมหาสารคามสู่เมืองอัจฉริยะที่ ยั่งยืน</p>	<p>การพัฒนาเทศบาล เมืองมหาสารคามสู่ เมืองอัจฉริยะที่ยั่งยืน (Smart City)</p>			/	/	/	<p>กองวิชาการและ แผนงาน</p>
---	--	---	--	--	--	---	---	---	---------------------------------

